

cap. ii. Cum uideret. ii. R.

da virtute ad baptismi gratiam p

L

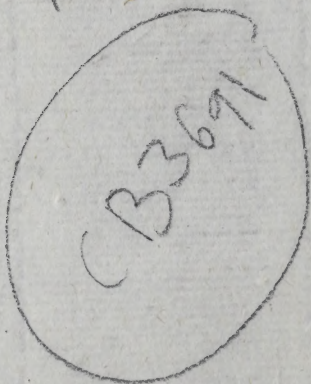
一
一
一
一
一
一
一
一
一
一

Mirabilia Romae

1183

Pending 1274

Der Simon S. Sprigulzer

ingeniū dicitur. sapientia cedere loco
non poterit tamen. nec didit un-
quam. si cordis quid habere possit
moris

libertas. robur. forma. fortitudo. etc.
ff de iurisdictione

In potius q̄ corpore dūm
 si ludos assidue videri spectat. a
 tabulat potat studiose intuetur.
 sine etiam mendat aut suū
 vitū teneat. Quoties mor
 ipsoiq̄ noceat cū signis
 cassus ait. Ede nō unueram p
 unū cū indigū et indicam.
 q̄ sua quisq̄ diluide voce protesta
 sed in eundem casum infamia
 testimonioq̄ p̄prio refertur.

Quodcunq; ligaueris super terram ligatum erit
in celis: et quodcunq; solueris super terram solutum erit
et in celis.

In isto opusculo dicitur quomodo Romulus et Remus nati sunt et educati. Et postea Romulus factus est primus Romanorum rex et conditor Romane urbis: quomodo et quondam ipse et successores sui rexerunt. Et etiam de imperatoribus Romani imperii qualiter imperauerunt a primo Julio cesare usque ad tempus Constantini magni imperatoris: quomodo Constantinus a lepra est curatus et a beato Silvestro baptizatus: quomodo sanctus Constantinus ecclesiam Romanam dotauit: beato Silvestro omnibusque suis successoribus Romanis pontificibus totam Italiam: omnes provincias occidentales regiones: loca: ciuitates ac insulas que circa Italiam sunt pio affectu dedit. De indulgentiis omnium ecclesiarum et reliquijs que Rome existunt. De stationibus in eisde per circulum anni etc.

Roma ciuitas san-
 cta caput mundi cons-
 dita fuit Anno euerfi-
 onis Troiane. ccccv.
 Mundi xvo. M. ccccl.
 Itē Romulus ⁊ Re-
 mus ex m̃re Ilia rebea
 Siluia nati sunt. Ro-
 mulus esto dicat Seruius Romū appellatū
 fuisse: ⁊ pro Romo Romulū blandimēti cau-

sa deinde gaudet enī diminutio blāditie. S3
q2 L iuius floruz z oēs hīstorici ipsuz scribūt
Romulū iō oēs sequūt. Et Romulus inquā
Alia rhea Siluia mīre genit⁹: z ex marte p̄re
sen credito seu ficto: cū veri⁹ credat^r sacerdos
martis. S3 vt honestior eēt culpa dixerūt ro
mani principē suū ex deo marte genitū: qđ tā
patiēte aīo tulere gētes q̄ equo aīo romanoz
imperīū passe sūt: fuit prim⁹ rex z p̄ditor vrbis
romane. S3 vtrū potuerat fili⁹ martis eē: po
nit in li. Virg. Enei. z li. de anna. c. lv. z li. de
angel. c. xix. Sic primū lucē attigerit teste L i
uio p̄rio ab vrbe cū quo cōueniūt oēs hīstori
ci senitiā Amulij p̄ris atq; albanoz regis ex
ptus ē a quo vna cū frē Remo iussus ē i tyber
rim mergi. S3 stāgnantib⁹ sec⁹ ripā vadis ab
iectos īfantes decrescēs aq̄ velut scelus refu
gerūt reliqt i sicco. Re. in li. aq. dul. c. rumō.
De quo dixit Qui. i. iij. fast. Nec vbi cognos
uit cōtēptor amulius eq. Amne iubet mergi
gemios scel⁹ vnda refugit. In sicca pueri de
stituūtur humo. Tūc picus auis martia pri
mū tātis p̄fantes aluit. Deinde lupa sitiēs ad

hoy vagitū tracta mutato cursu vberib⁹ suis
aluit dicēte Qui. p^oall. iiii. li. Lacte q^os infan-
tes nescit creuisse ferino. Et picū expositis se-
pe tulisse cibos. Hāc lupā volunt aliq^o verā z
aliq^o fictā. Atracq^o enī fama est q^o fuerit ficta
mōstrat L^outropi^o dicēs in li. i. Verū puulos
ape ripā tyberis expositos faustul^o regij are-
mēti pastor ad Accā L^oarentiā vxorem suā
detulit q^o ob rapacitatē corpis questuosi lupa
a vicinis appellabat. vñ vsq^o ad n^ora tpa me-
reticū cellule lupanaria nūcupant. Ad hui^o
verificationē L^oactanti^o in. i. diui. insti. adduc-
cit exemplū dicēs: Romani ab Atheniētib⁹
mutuati sunt exēplū: apud quos cū meretrix
tyrannū occidisset L^oena noīe: q^oz nephas erat
simulachrū meretricis in templo poni aīalis
effigiē posuerūt: cui^o nomē ipsa gerebat. Ita
q^oz vt illi ex noīe: sic isti ex p^ofessione momenta
fecerūt. Qd fuerit ista lupa clare ponit L^ou-
cius flozus i libro. i. s^o Plinius de viris illu.
S^oz clarius L^oucius flozus in li. i. sui epi. Et
L^ouius dicēs in primo ab vrbe. Tenet fama
cū fluitantē alneum quo expositi erant pueri
in sicco aqua destituisset lupam sitientem ex

montib' q citra sunt ad puerilē vagitū cursu
flexisse. Quāq; infantib' adeo mite p̄buisse mās
mas vt etiā ipsos lingua lāberet. Nos repe
riēs Faustulus magister regij pecoris Accē
Laurētie vxori educādos dedit. Sūt z q eā
vulgato corpe inter pastores lupā agnomina
tam credāt. hec Liuius p̄firmat hoc habitus
ipsi' que fuit lupe corniza Ioue mutuāt' exem
plū: Qui vos ē alimāther capre nutricis sue
pelle. De quo dixit Vir. in p̄mo Enei. Vos
nec regina sacerdos Marte grauis gēmā par
m dabit Ilia prolē. Inde lupus inde lupe ful
uo nutricis tegmine letus. Romul' excipiat
gentē z mauortia condet. Denia: romanosq;
suo de noīe dicet. Aug' aut. xvij. de ciui. dei.
z Plini' in. viij. historie naturalis mōstrauit
vtrūq; fuisse possibile. z p̄cludit vterq; postq;
singul' historic' puenit cū Liuiō: quāq; si eis
infantib' p quos tāta ciuitas condenda fuerat
de aqua diuinit' liberatis p lactentē ferā deus
voluit subuenire qđ mirū est. Itē Romulus
centū ex senatorib' delegit quoz p̄silio oīa age
rent: vt habet in cronica impatoz Leonardi

Aretini li. pmo Romane historie. Quos senatores ppter senectutē prīs ad similitudinez cure noiauit. Mille etiā pugnatores delegit quos a numero milites appellauit. Rexit annis. xxxviiij. postea fulmie perijt. Habet etiā in Cronica Romanorū impatorū mater istorū geminorū: v; Romuli z Remi viua fm lege; defossa z pueros i tyberim demergi iussit zc.

¶ Successor primus Romuli Pōpilius p^r Aume secūdi Romanorū regis ponit eod li. Vir. c. Auma Pōpili^o rome tribun^o plebis.

¶ Successor Pōpiliij Tullius hostilius rex. xxiij. ānis: q nepos istius Hostilij q sub Romulo bello cecidit: strēnue aduersus Sabinos pugnās put scripsi eodē li. Vir. c. Romulus. Qui memoria z sui virtutis titul^o fuit Rome tertius rex creatus. Illo qdē tpe quo Manasses regnabat in Hierusalem. Itē pri^omus qui purpura z fastibus vsus est.

¶ Successor Tullij hostilij Ancus: rexit annis. xliiij. potēter q ius feriale cōdidit. i. mo^o rē inducēdi bella. R. eod li. c. Ancus marti^o

¶ Successor Anci Porscus tarquin^o: q rexit

xxxvii. ānis: q a Plinio i li. de vir. ill. pnotat
¶ Tarquin' priscus a romulo rex romanor
v. demorati exulis Corinthi fili': quē regem
frequēter historici Luchomonē dicūt multa
opatus est: inchoavit edificare Capitoliū: vt
hī in cronica Romanor impator li. pmo.
¶ Successor prisci Tarqni Serui' Tulli': q
rexit an. xliiii. z inf oēs p'm' q cēs' excogitauit
¶ Successor Seruii tullii Tarqnus supbus
q rexit ānis. xxx. q ab historicis cōnotat L u
cius Tarqnus ob mores cognomēto supbus
fuit pnotati Tarqni fili' ex vxore Lanoquile
put scripsit eodē li. vir. c. Serui' tull'. hic te
ste L utropio li. i. p'm' excogitauit vincula: fu
stes: carceres: cōpedes: cathenas: z exilia p
ut dixit eo. li. vir. c. Serui' tull'. vbi de ipsi
pncipio cū fuit rex. vii. Romanor. Hinc p'su
les cepere p vno rege dño. Hac causa creati
sunt vt si vn' malus esse voluisset alter eā hñs
ptātez similē cohereret: z placuit ne imperiū
longi' haberēt: ne ppter diuturnitatē ptātis in
solentiores redderent s; ciuiles semp essent q
post annū scirēt se esse prinaturos. De quorū

claritate habet plene in Cronica Romanorum
imperatorum Aretini. et in li. vii. Romane historie.
¶ Julius cesar primus imperator Alexandria
venit: cui Ptoleus insidias rex parabat: quare a
Cesare bello victus a nilo periit: ut patet ubi
agitur de cesare primo. Cesar ergo petit egypto
Cleopatre regnum dedit et ipse primus accepit sin
gulare imperium Romanorum a quo omnes Roma
ni principes Romanorum cesares appellati sunt
Sed coniurantibus in eum. lx. vel amplius senatori
bus in curia. xxxiii. vulneribus percussus occu
bit. Re. ubi agitur de Cesare primo imperatore.
¶ Secundus imperator Octavianus augustus: a
quo omnes Romanorum reges dicuntur augusti. regna
vit annis. lvi. et mensibus. vi. Deficiente sunt partici
patu pontificum in Iudea Herodes antipatri
ascolonice et matris Arabice filius a romanis iu
deorum principatum accepit quem tenuit ann. xxxvi
et ne ignobilis et sanguine indeorum argueretur exne
cōbussit libros omnes quibus continebatur nobilitas
iudeorum. insuper ut suam sobolem regio sanguini com
miseret abdicata de fide seia hierosolimitana
na: quam priuatim uxorem accepit. Hanc ex eo filio

anticipare sibi Maximiane sociavit filiā Ale
xandri Aristoboli: nepotēq; fratris Hircā: q
ante fuit rex iudeorū. hic Herodi genuit. v. fi
lios quorū duos Alexandrū z Aristobolum
occidit ipse ī samaria. Nec fecit diuturna mo
ra quin matres illoz qua nil carius habuerit
occiderit. Re. li. Vir. vbi abitur de Herode
ascoloni ta hoc tpe: qz. M. Antoni⁹ q tenebat
Asiā z orientē repudiauerat sororē Augusti
Cleopatraq; duxerat in vxorē inter antoniū
Cleopatrá z Augustū ortū bellum: sz fugati
apud Leuchas Antoni⁹ z Cleopatra seipos
occiderūt. Et sic terminatū est regnū egyptio
rū qđ a primo Ptolomeo Lagi filio vsq; ad
Cleopatrá stetit. ccxcv. annis. Anno cesaris
Augusti. xl. A morte vxo Cleopatre z Anto
nij qñ Egyptus in prouinciā versa est Anno
xxxviij. z ab vrbe cōdita Anno. dcclij. quo p
vniuersū orbe pax firmissima dei ordinatiōe
ab Augusto firmata fuerat dñs nr̄ iesus xp̄s
filius dei: etatē mūdi. vj. suo p̄secrauit aduen
tu. Itē dieb⁹ Octauiani augusti trāstyberim
de taberna meritoria fons olei de terra exiit.

clauit: ac p totū diē largissimo riuo fluxit: sig-
nificans ex gētibus xpī grāz: tūc etiā circul⁹
ad celestis speciē arcus circa solē apparnit:
vt hī in cronica Roma. ipatoz Leonardi are-
tini li. vii. āno iperij augusti. xliiij. Herodes
morbo iaudito z scatentib⁹ toto corpore ver-
mib⁹ digne morit^r. Re. li. Air. vbi de herode
ascolōita agit. S; archela⁹ ei⁹ fili⁹ ab augusto
substitut⁹ reguit an. ix. vsq; ad Augusti finē.
Cyberius pinguis pūgnus Augusti fili⁹
ipatoz. iiij. q impauit ānis. xxiiij. Re. li. Air.
c. Cyberi⁹. Anno x^o. xij. imperij sui Pilat⁹
iudex pcurator ab eodē dirigit. āno. xviiij. im-
perij Cyberij dñs n^r iesus xp̄s sua passione
redemit mūdū āno etatis sue. xxxij. z eo ma-
gis q ei vita ppagata est ab. viij. kal. aprilis:
quo die pceptus i vginis vtero est de spū scō
vt narrat Platina in vitas ponti. vbi scribit
ad Sixtū. iij. Cuius etiā tpib⁹ facies z vult⁹
sanctus n^ri redēptoris a scā Hieronica p ma-
re de Hierusalē Romam portata z adducta:
qua visa Cyberius mox a morbo liberat⁹ est.
Caius cognomēto callicola impatoz. iij.

Rome impauit ānis. iij. mēfib⁹. x. dieb⁹. viij
Anno dñi. xxxviiij. hic Herode agrippa amī
cum suū liberauit a vīculis ⁊ fecit eū Iudee
regē vbi regnauit ānis. viij. v. scq; ad. iij. annū
Claudij. Quo qdē pcusso ab angelo success
sit in regnum eius Agrippa: vbi mansit ānis
xxviij. v. scq; ad extermīniū iudeoz. Herodes
aut tetrarcha petēs amicitīā Baij cogēte be
rodiade Romā venit: s; accusatus ab Agrip
pa tetrarchā pdidit. fugiēs ergo cū Herodia
de Hispaniā petijt. Pilatus q; sententiā dās
natiōis dixerat tātis angustijs a Baio pcus
sus q; carcerat⁹ se sua manu pemerit. Baius
aut seuiens in iudeos scā eoz loca idolorū sor
dibus pphanuit. His tpius Matthe⁹ in Ins
dia p̄dicans euangelium scripsit.

Claudius impator. v. cepit ipare anno dñi
xx. ⁊ impauit ānis. xiiij. mensib⁹. viij. ⁊ diebus
xxviij. His tpius Petrus cū primo fundas
set ecclesiā Antiochenā Romā venit tenuit
cathedrā epālem ānos. xxv. v. scq; ad vltimū
Neronis ānū. lx. li. Air. vbi agit de Petro
aplo. Marcus euāgelīū Rome scripserat pe

tro eū mittēte. iiij. āno Claudij p̄dicat i egypto. R. li. vij. vbi agit de Marco euāgl. Eodē āno fama gūissima cui⁹ Lucas memit facta ē
C Nero impator. vj. impare cepit anno dñi lvij. z impauit ānis. xij. mensib⁹. vij. diebus xxvij. Mni⁹. ii. āno Festus Iudee pcurator successit Felici: a quo Paulus apl⁹ Romā vinct⁹ p bienniū stetit i custodia libera. Post hoc nodū rabido seniēte Nerone dimittit ad p̄dicandū. R. li. Vir. vbi agit de paulo aplo z. c. Nero. Jacob⁹ frater dñi cū. xxx. ānis rexisset ecclesiā. vij. anno Neronis circa annos dñi. lxxv. a iudeis lapidat⁹ zc. Albin⁹ successit in magistratu iudee. Albin⁹ aut flor⁹ cuius luxuriā z auariciā ceteraq; flagitia nō ferentes iudei q̄ Romanos rebellarūt: aduersum quos Vespasian⁹ M. militie plīmas vrbes inde cepit. Interi Nero pm⁹ xpianos psequit⁹: iter quos petrū z paulū aplos occidit gladio
Salva ipator. vii. put scribit i cronī. mar. āno do. lxxi. vl. lxxii. z ipauit mēsb⁹. vii. i hibernia. vitell⁹ germāia otto tenēte ipiū Ro. p ānū sese iterfecerūt. R. li. vir. vbi d̄ istis agit

Cæspasianus impator. viij. impauit annis
ix. mensib⁹. ij. dieb⁹. xxiij. cū cepisset impare p
ut scribit in cronica. M. anno dñi. lxxvij. hic
apud iudeā impator ab exercitu noiatus bel
lū cōmendās filio Tito Romā venit: q. ij. an
no iudeoz regnū subuertit: tēplūq; solis stra
uit post annos prime sue pstructionis. cc. lxxix.
Re. li. Vir. vbi agit de Tito Cæspasiani
filio cōsumatūq; est bellū anno. iij. duob⁹ q;
dem Nerone viuēte z duobus alijs postea.
Titus Cæspasiani filius impator. ix. cepit
ipare āno do. lxxxiij. z impauit ānis. ij. mēsi
bus. ij. vir qdez mirabilis oīuz vututū genere
abūdās vt amor z dīcie hūani generū diceret
Domitianus frater Titi iunior impator. x
cepit impare p ut scribit in cronica. M. anno
dñi. lxxxv. z impauit annis. xv. mensibus. v.
hic secundus post Nerone xpianos psequit
sub quo Joannes euāgelista z aplūs in path
mos insulam relegatus cū eum misisset in do
lium feruentissimi olei sine vīlo cruciatu vel
pena. Re. li. Vir. c. Domitianus.
Nerua impator. xj. impauit āno. j. mēsi

quatuor et diebus. viij. Hic suo edicto cunctos
q̃ a Domitiano exulauerūt renocauit: quas
re Iohānes ap̃lus ab exilio liberatus Ephe
sum redijt et p̃ eius absentia vidit ab heretis
cis concussam fuisse fidem: confestim banc de
scriptam in euangelio stabilijuit.

¶ Traianus impator. xij. cepit impare anno
dñi. c. et impauit ānis. ix. mensibus. vj. et die
bus. xv. R̃. li. Air. c. Traianus. Huius tpe
ap̃lus Iohānes. lxxvj. anno post passionē dñi.
etatis autē sue. xciiij. Ephesi placida morte
geuit. Plinius sc̃dus orator et historicus im
mēsus habet: p̃atheon Rome qđ Domitian⁹
fecerat fulmie p̃cremat: cui nomen inde datū
est qđ oīū deoz sit ipsa domus habitaculum.

¶ Adrian⁹ Traiani filius ipator. xiiij. ipauit
ānis. xxj. cū ipare cepisset circa an. dñi. cxxix
hic iudeos rebelles domuit. Hierosolymam
edificijs instaurauit: et ex suo noīe Helyā ap
pellauit. p̃cepitq; ne cui iudeo: s; tñ xp̃ianis
introeūdi facultas oīmōda daretur.

¶ Antonius cognomēto pius impator. xiiij
cū filio suo Aurelio et Lucio circa ānos dñi

a iudeis cepit impare: et impauit ānis. xxij. et
iij. mensib⁹. hoc tpe⁹ I^hsolicarp⁹ veniens I^hsomā
multos ab heretica labe cōpescuit. I^hs. li. vir.
ea. I^hsolicarpus.

¶ Marcus antonius verus impator. xv. cu⁹
Lucio aurelio cōmodo cepit impare āno dñi
elxij. et impauit ānis. xix. et. ij. mensibus. hoc
tpe⁹ I^hsolicarp⁹ in Asia martyrizatus est.

¶ Cōmodus antonij veri fili⁹ impator. xvj.
post patrē ipare cepit circa an. do. clxxxij. et
ipauit ānis. xij. et hic dict⁹ cōmod⁹ ob sua faci
nora ī domo vestali strāgulat⁹ interijt cū tāta
execratōe oīuz vt hostis hūani generis diceret⁹

¶ Helius ptinax impator. xvij. cepit impare
circa ānos do. cxciiij. et impauit mēsis. vj.
hic scelere Iuliani iurisperiti occidit ī palas
tio orta seditione inter pretorianos milites.

¶ Seuerus ptinax impator. xvij. imperauit
ānis. xvij. cū ipare cepisset āno do. cxcv. hoc
tpe⁹ Leonides p^r origenis martyrio coronat⁹

¶ Antonius tartalla Seueri filius impator
xix. imperauit annis. vij.

¶ Martin⁹ impator. xx. impauit anno vno cū

cepisset imperare āno dñi. ccxix. cū vultu mi-
litari cū filio suo occisus est.

¶ Marcus aurelius antoni⁹ impator. xxj. im-
pauit ānis. iij. cū cepisset ipare āno do. ccxx.
hui⁹ tpe in paletina vrbis Iacopolis q̄ prius
Emaus dicebat cōdita ē. Hic ē illa Emaus
quā dñs post resurrectionē ingressu suo sicut
narrat Lucas sanctificare dignatus est.

¶ Aureolus alexāder ipator. xxij. impauit
ānis. xij. cū impare cepit anno dñi. ccxxiiij.
hoc tpe Origenes p totū orbē gloriosus ha-
bebat: nec mirū scribit Beda de ipso: Orige-
nes tm̄ scribēdi sedul⁹ fuit: vt hieronym⁹ quo-
dā loco. v. milia libroz ei⁹ se legisse memierit

¶ Maximus impator. xxiiij. impauit ānis. iij
cū cepissz impare āno do. ccxxxix. hic fuit ge-
nitus pr̄e ⁊ matre barbaris auctoritate Hel-
lij Lāpredis ⁊ Ruffini in ānalib⁹ Romanoz

¶ Gordianus impator. xxiiij. impauit annis
vj. cū cepisset impare anno dñi. ccxxxix. put
scribit Ruffinus in annalib⁹ Romanoz. iste
adhuc adolescens ex Senatus sententia cuꝝ
Iulicia populi factus imperator.

Philipp' cū philippo impator. xxv. impa-
uit ānis put scribit Ruffinus in ānalib' Ro-
manoz cū cepisset impare anno dñi. cclv. hic
primus oīnz impatoz xpianus fuit: vna cum
filio suo baptizatus est vt dicit Ruffinus.

Decius impator. xxvj. impauit ānis. ij. z
iij. mensib': z cū impare cepisset āno dñi. cclij
hic Philippuz patrē z filium interfecit. hic
bello a gotthis occidit: sz fracto fundo plau-
stri: nunq̃ poterat iueniri: ideo alibi q̃ a dia-
bolo z alibi q̃ a Gotthis raptus sit dicit.

Gallus cū Volusiano filio ipator. xxvij.
impauit ānis. ij. z. mensib'. iij. Qui tpe Ori-
genes āno. lxx. etatis sue: nō tñ integre imple-
to defunct' est z in Tyro vrbe sepult'. z Loro-
nelius ep's Rome rogatus a quadā matrona
Lucina corpa apłoz noctu d' cathecūbis leuas-
uit: z posuit pauli corp' i via hostien. vbi fue-
rat decollat'. Petrū aut circa locū vbi fue-
rat crucifix' in tēplo appollinis i monte au-
reo: in vaticano palatii Heroniani. iij. kal.
Iulij. lx. notāter li. vir. vbi agit de pe. apłō.
Valerian' cū filio Valieno ipator. xxviii.

iperavit ānis. xv. z cū impare cepissz āno dñi
cclvj. iste militās a Persaz debellat⁹ ē q̄diu
vixit: z capt⁹ stetit sub hac servitute vt pedē
sup cernicē ei⁹ poneret sp cū equū ascēderet.

Claudius impator. xxix. cepit impare āno
dñi. cclxxj. z impavit āno vno z. ix. mensibus
hic Gotthos iā p ānos. xv. vastātes macedo
niā z Illiricū supavit: ob qđ in curia ei clipe⁹
aure⁹: z in capitolio statua aurea collocata ē

Aurelian⁹ impator. xxx. impavit annis. v.
mensib⁹. vj. cū cepisset ipare āno dñi. cclxxiij
z tandē edificasset Rome templū solis: i quo
posuit auri gemmaz maximā quantitātē z in
Gallia crudeli edicto psequit xpianos z ci
uitatem Gallie que Venebum dicebat a suo
noīe dixit Aurelianus. tamē fraude serui sui
fuit a militibus suis occisus.

Tacitus. xxxj. ipator impavit mētib⁹. vj.
cū cepisset impare anno dñi. cclxxviij. iste fuit
prudēs curialis z largus: quo apud pontuz
occiso Florianus tenuit iperiū vsqz ad tres
menses: z similiter apud Tarsū occidit. his
tpibus querit infana manicheoz heresis.

C Probus impator. xxxij. impauit ānis. vi.
z mensib⁹. iij. cū imperare cepisset anno do-
mini. cclxxix. Et tandem fuit apud Smirnā
militari pugna cesus.

C Flozianus nil memoria dignū fecit: q̄uis
duobus annis imperauerat. Erat imperator
in ordine. xxxiiij.

C Hærus impator. xxxiiij. cū filijs Larino
z Numeriano ipauit ānis. ij. z cū cepisset im-
pare āno do. cclxxxvij. z in puo flumie periit

C Diocletianus cū maximiano cognomento
Herculeus impauit ānis. xx. cum impare ce-
pisset fm Drosiū li. vlti. cclxxxvij. als. cclxx
xix. Et anno ab vrbe condita. M. xli. Re. li.
Vir. c. cōsensu oīuz factus est impator.

C Constanti⁹ magni Constantini p^r impator
xxxv. militauit ita laudabiliter sub Diocletia-
no ipatore romano. q. iiii. āno sui i⁹perii dictū
Cōstantiū fecit cesarē: cui fm Drosiū i li. vii
z Ruffinū in ānalib⁹ Roma. z Eutropiū i li.
x. Maximiani Herculei dilecti sūme Diocle-
tianus Theodorā pūignā in pūgē ei dedit:
ex q̄ tres filios z totidē filias genuit Cōstan-

tinii magni fr̃es quem ex p̃ma vxore Helena
britanie regi ip̃e suscep̃at. Tractu demũ t̃pis
cũ Diocletian⁹ etate p̃ect⁹ se inhabilẽ nosces
ret ad ip̃erũ gubernadũ ⁊ ad puatã rediisset
vitã: ip̃e Cõstanti⁹ fact⁹ est impator vna cum
Maximino galero: q̃ post q̃ facti sũt augusti
sic ip̃erũ diuiserũt vt Cõstanti⁹ italiã: galliã:
hispaniã ⁊ affricã possideret. Valer⁹ x̃o illiri
cũ anacretã ⁊ totũ oriẽtẽ h̃ret. s̃z Cõstanti⁹ vir
sũme m̃asuetudinis solũ adm̃stratiõĩ gallie
⁊ hispanie p̃tentus fuit. q̃p̃ropter Valer⁹ fecit
duos cesares. Maximinũ quẽ oriẽti p̃posuit
⁊ Seuerũ quẽ p̃fecit italie. Ip̃e x̃o i illirico
⁊ grecia iura ip̃erii gubernabat. Leperũt im
pare año do. ccc. mũdi x̃o q̃tuor milia. cclxxi
⁊ ip̃auerũt Valer⁹. ii. añis. Cõstanti⁹ x̃o. xiii.
cõputato t̃pe i quo fuerat cesar appellat⁹. hic
Cõstanti⁹ put scribit Ruffin⁹ in ānalib⁹ Ro
ma. fuit Eutropio nobili romão genit⁹ ⁊ m̃re
Claudia filia Crispi frat̃i Claudii ip̃atoris
curauitq̃ s̃emp fisci cõmoda nō p̃uata. q̃p̃ro
pter a subditis s̃emp amat⁹ est. Et tandẽ mor
riens. xiii. año sui ip̃erii Constantinũ magnũ

primogenitū eius imperij sui reliquit heredē
Reliquit etiā duos alios filios ex alia vxore
quorū vnus Constantinus. alius Valentinus
nominabat. Require eodez libro Virgi. vbi
scripsi de Constantino magno.

Maxētiū nō impator sed tyrānus Roma
nus: ponit eodē libro Virgilij vbi scripsi de
Constantino magno.

Constantinus Cōstantij filius ex cōcu
bina Helena impator creatus i Brita
tania regnavit ānis. xxx. mensibus. x. diebus
xj. Cū cepisset regnare āno dñi. cccxj. hic Ro
me vbi baptizatus est fecit cōstrui basilicam
beati Johānis baptiste q̄ vocat Cōstantiana
Itē basilicā btō Petro z Paulo in tēplo ap
pollinis circūdās corp⁹ vtriusq; aereo cipro
grosso qnq; pedū. Itē basilicā btō Laurētio
martyri via tiburtina i agro Veiano z alias
basilicas multas. Idē in Grecia cōstituit v
bē sui noīs quā voluit esse sedē romani impij
z caput toti⁹ oriētis. lx. li. ci. c. bizātiū. Scri
bit Jacobus de voragine in legendis scōz q
xpianos hostiliter pseqbāt. Quapropter papa

Silueſter cū ſuis clericis ab vrbe fugiēs la-
tuit in monte Saracto: interim deus ꝑcuſſit
Conſtantiū incurabili morbo lepre. Et cū
nulla ei ꝑdeſſent ſuffragia medicorū cōſulue-
runt vt ablueret recēti ſanguine lactantiū pue-
rorū. Et cū impator veniſſet ad locū cedis: vi-
diſſetq; .xxx. milia vagientiū puerorū: ⁊ m̃res
ſoluꝝ crinibꝰ miſerabiliter vlulātes. genitrici-
bus ait: Nolite timere: volo enī mori potius
q̃ cū tot miliū cede viuere. Iuſſitq; cū donis
matribꝰ natos reddi. Sequēti nocte Petrus
⁊ paulus appuerūt ſibi dicētes: Qm̃ abhor-
ruīſti effuſionē ſanguis innocentum: nos ad te
miſit dñs ñr ieſus xp̃s vt ꝑ tua ſalute Silue-
ſtrū habeas latentē apud Saractū montē: ꝑ
quo Re. plene illud ſcriptū in. vj. c. para. qđ
edidi ſup Bante. Tandē ꝑſuaſiōe Silueſtri
pape baptizatꝰ Conſtātinus: qꝛ repēte candi-
dis iꝰ veſtibꝰ ꝑ ſeptē dies ꝑtinuos leges iꝰ hono-
rē xp̃i ⁊ oīū xp̃ianoꝝ edidit. octauo die veni-
ens ad ꝑfeſſionē abiectis cunctis imp̃ialibus
ſignis expansis manibus ſe ꝑiecit in terrā cū
fluuiο lachrymarū. Hic baptiſmus ponetꝰ cū

ingenti miraculo circa finem pñtis capituli.
Vas illud pulcherrimū i quo baptizat⁹ fuit
Constantin⁹ vulgari appellatiōe concha dici
tur ex nigro lapide ex auro politissimo: quē
Constantin⁹ in memoriā tāti beneficij intrinse
cus ⁊ extrinsec⁹ quantū ascēderet aqua fecit
argēto purissimo cooperiri. In medio fontis
fecit poni colūnā porfidi: sup quā posuit lāpa
dē aureā pōderis libraz. liij. in q̄ dieb⁹ pascha
lib⁹ ardebat balsamū. In labro fontis posuit
agnū aureū fundētē aquā pōderi libraz. clxx
Ad dextrā aut agni cōstituit saluatore ex ar
gēto purissimo pōderis libraz. clxx. In leua
pte agni Joānē baptistā ex argēto purissimo
tenentē scriptū titulu: Ecce agn⁹ dei q tollit
pctā mūdi. ponderi libraz. cxxv. Propterea
circa fontē cernos. viij. fundētes aquā: oēs ex
purissimo auro quoz qlibet erat pōderis li
braz lxxx. q̄ oīa seu sacerdotū cupiditate: seu
tyrannozū sacrilegio ablata sunt: ⁊ sic hodie
vas nudū apparet. Repēte baptizat⁹ Cōstan
tinus publico edicto p̄cepit vt p totū romas
nū imperiū idolorū tēpla clauderent: ⁊ ecclīe

xpi rupte reedificaret. martyrum sepulchra cum
veneratiōe maxima coli iussit. Post hec ita
prudēter et pie i senatu cōcionat' est: quod omēs ro
mani ad xpi fidē pueri sunt. Hoc tpe Helena
Constantini māt' quā tūc in vicina morabat' a iu
deis psuasa culturā relinqueret idolorum et ser
uiebat ceremonijs iudeorum. Nec ipsa scripsit
filio cōmendādo quod liquerat idolorum fidē: sed
increpando quod seruiebat religionib' xpianorum.
Cui rescripsit Constantinus: mandās quod sacer
dotes iudeorum et xpianorum ipsis pntib' Rome
disputaret de veritate fidei. In qua disputa
tione ex pcepto Augusti omēs prudētes Ro
mani imperij interfuerūt. Cōgregati igit' fue
runt in Romana vrbe epi. lxxv. Iudeorum vero
sacerdotes. ccxx. exceptis duodecim scribis
quos Isachar summ' pontifex misit doctiss
mos in greco et hebreo. Huic disputationi in
terfuit Constantinus et Helena mater eius. Iu
dices arbitri litis nō fuerūt xpiani: nec iudei
sed duo sapiētes: quorum vnus fuit Craton philo
sophus cui nunq' psuaderi potuit vt a quo
q' mun' acciperet: Nilq' volebat suū esse: nec
quicq' in diem posterum reseruare. Dicebat

enī ex carētis diuitiarū frui summa securitate
huic socius dat⁹ est Zenophilus pstantissim⁹
ac prudētissimus hō. In his duob⁹ erat tāta
veneratio q null⁹ poneret in ambiguo id ve-
rū tenendū esse qđ ipi cēsuissent. Cōgregatis
igit^r cūctis inter btū Siluestrū z scribas fuit
lōga pcertatio. Demū ita euidentē illos pclu-
sit btūs p̄sul q oēs populi clamauerūt eos
ab vrbe esse pellēdos q nō p̄fiterēt xp̄m filiū
dei esse. Multi etiā ex indeis q venerāt impu-
gnare fidem baptizati sunt. et Helena mater
Constantini deosculata pedes btī Siluestri.
Et ipsi disputationis iudices baptizati sunt.
Potissima causa fuit q vn⁹ ex scribis volēs
ostēdere potentiā sue fidei: fecit adduci adeo
ferocē thaurū q vix centū boies poterāt ip̄s
ad locū disputationis ducere: z dictis qbusdā
vrbis in aure cecidit in terrā mortuus. quem
postea nullis verbis scriba potuit suscitare.
Et indei oēs pmiserūt q si eum suscitaret in
noīe iesu xp̄i baptizarent: z ita factū est. De-
inceps btūs Silvester cū duob⁹ p̄sbyteris z
duab⁹ laternis descēdit ī quoddā antrū p. cl.

gradus: vbi cōiurato dracone q vrbē infecerat peste inexpiabili eū fecit inoxiū: ligauitq sibi os cū filo: qđ significauit cū sigillo tenēte īpressionē crucis: igit eodē tpe fuerūt liberati romāi a cultura demonū z infectiōe dracōis. Roborat^r Lōstantin^o in fide scripsit generalē eplam ad vniuersos epos z p̄latos: quā btūs Isidorus ponit inter decreta patrū: in q ponit modū sue pueriōis sub ista forma. In nomine scē z indiuidue trinitatis: Impator cesar Flavi^o Constantinus augustus sc̄tissimo p̄ri patz Silnestro romano pōtifici: oībusq ei⁹ successorib⁹ ep̄is vrbis rome cūctisq catholicis ep̄is grā charitas pax z gaudiū. Ea q saluator dei fili⁹ dñs nr̄ iesus xp̄s p̄ sanctos ap̄los suos petrū z paulū interueniēte patre nr̄o Siluestro mirabiliter opari dignat⁹ est ad noticiāz oīūz pp̄loz decreuimus ap̄ire. nā cū validissima squaloris lepra carnē meā inuasisset: nec curā posset adhibere aliq̄s medicorū: dixerūt capitolij sacerdotes mihi fontē ī capitolio debere fieri ī lactantiū pueroz sanguine lauari iubebāt. Quo audito exhorui

Dom. Constantin^o

puerosq; iā paratos occidi cū muneribus re
mitti iussimus. Quo facto cum tempus mihi
somnia aduenisset: ast iterūt apli xpī Petrus &
Paulus dicētes: Qm̄ exhorruisti innocentū
sanguinis effusionē a deo te mittimur docere
qualiter cureris a lepra. mitte pro Siluestro
ep̄o q̄ later in monte Soracti: hic tibi osten
det piscinā in qua lauatus repēte curaberis:
q̄re patrē nostrū Siluestrū q̄ me. vii. diebus
in penitētia tenuit. Octaua aut̄ die me sacra
vnda pfudit. sed repente me in fonte positum
ap̄ijs oculis vidi manū de celis me astringē
tem a lepra. Sic igit̄ fontē exiuisse ab oī le
pra cognoscite. Quāobrem censiui cū vniver
so senatu cunctisq; principib⁹ Romane vrbis
exaltare sedē beati Petri ap̄loꝝ principis.
Quare decernētes sancim⁹: vt ipsa romana
sedes sup oēs ecclesias q̄ i vnīuerso orbe sunt
teneat principatū: & q̄ pro tpe fuerit pontifex
hui⁹ ecclesie sit excelsior princeps mūdi: & ad
dei cultū stabilitatēq; xpīane fidei disponat
vt libet. Iustū quippe est vt ibi lex sancta tes
neat principatū vbi sanctaz legum institutor

xps beatū Petrū tenere iussit cathedrā apo-
stolatus: z vbi ipse beat⁹ apłus sumpsit mar-
tyrij poculū: z ibi gentes p xpī noīe colla fle-
ctant. vbi beat⁹ Paulus doctor gentiū exten-
dere collū iussus fuit martyrio coronat⁹. Sic
etiā oībus mani estū nos intra palatiū nostrū
lateranenſe ſaluatori xpo eccleſiā cōſtruxiſſe
ornatiſſimā: auro argento z lapidib⁹ p̄cioſis.
Conſtruxim⁹ etiā beatorū apłorū Petri z pau-
li vbi ſacraſſima eorū corpa p manus patris
nri Silueſtri cū magna ſolēnitare fecim⁹ cu-
mulari. Et ne apex pontificalis vileat paup-
tate ſ; decozet⁹ gloria z dignitate Ro. ec. tam
palatiū nostrū q̄ Romane vrbis z oīs italie
omniūq; occidentaliū p̄uincias regiōes loca
ciuitates inſulas q̄ circa italiā ſunt p̄ri nostro
Silueſtro cūctiſq; ſucceſſorib⁹ ſub iure Ro.
ec. p affectu largimur z donam⁹ in xpo hūani
generis redēptore. Nos aut̄ nostrū imperiū
transferam⁹ ad orientē i bizātia ciuitate: quā
ampliare fecit: z a ſuo noīe Conſtantinopo-
lim appellari. Re. li. ci. c. Bizantium. z. ca.
Conſtantinopolim.

Oratio de vultu sancto

Salue sancta facies nostri redēptoris
In quam iter species diuini splēdoris
Impressa pammiculo nini candoris
Dataq; Hieronice signum ob amoris.
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex nostris sensibus tolle colligata
Salue splendor glorie salus peccatorū
Representans pprie regem angelorū
Restauratrix gratie speculum sanctorū
Te querunt respicere spiritus celorū
Salue robur fidei nostre christiane
Destruens hereticos qui sunt vite vane
Horū ange meritum qui te credunt sane
Illius effigie qui rex fit pane
Salue nostra gloria in hac vita dura
Labili z fragili cito transitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que est xpi pura
Salue o sudarium nobile iocale

Et nostrum solatium ⁊ memoriale
Eius qui corpusculum assumpsit mortale
Nostrum verum gaudium ⁊ bonum finale
Salve in bar seculi stella matutina
In conspectu populi fulget lex diuina
Que est cura languidi vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina
Salve gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecta munita
Non depicta manibus sculpta nec polita
Hoc scit summus artifex qui te fecit ita
Ille color celicus qui in te splendet
In eodem permanet statu nec decrescit
Biuturno tempore minime palescit
Fecit te rex glorie fallere qui nescit
Nesciens putredinem seruans incorruptū
Quod est christicolis coram te deductum
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum
Confer saluberrimum te videnti fructū
Salve decus seculi speculum sanctorum
Te videre cupiunt spiritus celorum
Nos ab omni macula purga vitiorum
Atq; nos consortio iunge beatorum

Esto nobis quesumus tutum adiuuamen
Dulce refrigerium atq; consolamen
Ut nobis nō noceat hostile grauamen
Sed fruamur requie cum beatis Amen.

℞. Signatū est sup nos lumē vultus tui dñe.

℞. Bedisti leticiā in corde meo. Coll.

Omus qui nobis lumen vultus tui memoriale ad instantiā btē Aeronice sudario impressam imaginē tuā relinquere voluisti p passionē z crucē tuā: tribue q̄s: vt ita tūc in terris p speculū in enigmate te videre adorare valeam⁹ vt z iudicem sup nos vineātem facie ad faciē leti z securi videre mereamur in celis. Per xpm dñm nostrum.

Incipiunt indulgentie septem ecclesiarum principalium vrbis Rome.

Sanctus Silvester papa scribit in cronica sua q̄ Rome fuerunt. M. ccccv. eccleie quarū maior pars est destructa: z inter illas sunt. vii. principaliores p̄uilegiata maiori p̄uilegio gr̄a: scititate z dignitate q̄ alie.

Prima ecclesia est Lateranenſis q̄ dedicata
fuit ab bto Siluestro papa in honore
saluatoris ⁊ scōꝝ Joānis baptiste ⁊ Jo. euā
geliste. Et sunt in eadē ecclesia oī die cōcessi
xlviij. anni indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene: ⁊
remissio tertie ptis oīꝝ petōꝝ. Itē papa Sil
vester ⁊ Greg⁹ sūmi pontifices q̄ eā p̄secraue
runt ⁊ deuote visitantib⁹ dederūt indulgētias
quas nemo nisi solus deus numerare potest
testāte beato Bonifa. q̄ dicit: Si hoīes scirēt
indulgētias ecclie lateranēsis q̄ tot essent nō
eis opus esset vt irēt ad sepulchrū dñi seu ad
scm̄ Jacobū. Itē dicit idē papa Bonifa. Si
qs ad sedē nr̄aꝝ lateranēseꝝ causa deuotōis
vltōnis aut pegrinatiōis puenierit absoluit^r
ab oībus suis ptis. Itē dicit idē Bonifa. pa
pa: Si qs ad dictā sedē puenierit in die sci sal
uatoris: absoluit^r ab oībus suis peccatis. Itē
in sacristia eiusdem ecclesie est altare sci Jo.
baptiste qđ habuiti deserto. Itē in quadā ca
pella iu fine dicte ecclie est archa federī veter
ris testamēti. Itē mēsa sup qua cenauit dñs
nr̄ iesus xp̄s cū discipul⁹ suis. Itē xga moysi

et Aaron. Et hec oia apportauerunt vespasianus et Titus de hierusalē cū quattuor columnis ereis plenis de terra scā de hierlīm quę stāt erecte circa sūmū altare. Itē supra sūmū altare sūt capita scōrū apłōr petri et pauli: et quicūque illa mōstrant tūc ibi sūt tāte indulgētie quāte sunt ad scm̄ Petrū quā monstrat sudariū dñi seu Veronice: quę indulgētie ostensiois veronice habent in sequētib⁹ folijs: vñ in scda ecclesia pācipali. Itē quā ista sacratissima ecclesia ab hereticis fuit accēsa et cōbusta. De capite sci Pancratij emanauit sanguis trib⁹ dieb⁹ et trib⁹ noctib⁹: quōd caput etiā ostendit vna cū ceteris reliquijs ī die pasce pacto prandio: quā ecclesiā postea renouauit et dō fundamēto edificare fecit dei genitrici seru⁹ Nicolaus papa iij. ordinis sci Frācis: vt clare adhuc apparet in ope musaico sup̄ sūmū altare sci Siluestri et suoz p̄decessoz sūmox pontificū quę summi pōtiffices celebrabāt in criptis et cauernis terre occulte ppter ipatoz et alioz metū tyrānoz: paganoz et sarracenoꝝ. Itē sub altare illud est oratoriū sci Jo. euāge. ybi orabat quā

adductus ⁊ deductus ac detent⁹ fuit Rome.
Itē in quodā tabernaculo maiori qđ stat sup̄
dictū altare regescūt capita scōꝝ apłōꝝ petri
⁊ pauli vt dictū est. Itē in quodā tabernacu-
lo qđ est sup̄ altare marie magdalene sunt res
cōdite he reliquie q̄ sequunt⁹ vꝫ Lira cū qua
coronat⁹ fuit sanctus Siluester papa p̄ Con-
stantinū impatore. Itē caput sancti zacharie
patris sancti Joānis baptiste. Item caput scī
Pancratij martyr⁹: de quo fluxit ⁊ emanauit
sanguis p̄ tres dies cōtinue qñ ista sacratissī-
ma ecclesia fuit ab hereticis cōbusta. Itē de
reliquiis sancte Marie magdalene. Itē vna
spatula scī Laurētij martyr⁹. Itē vn⁹ dens
scī Petri apłi. Itē copa in q̄ sanctus Joānes
venenū bibit ⁊ nō sibi nocuit. Itē cathena cū
qua ligatus fuit sanct⁹ Jo. euāgelista dū dus-
ceret⁹ de Epheso Romā. Itē tunicella sancti
Jo. euāgeliste que posita fuit supra tres mē-
tuos ⁊ cōtinue surrexerūt. Itē de cinerib⁹ scī
Joānis baptiste ⁊ ciliciū ipsius. Itē de lacte
de capillis ⁊ de vestimētis sancte Marie vir-
ginis. Itē Camisia quam fecit virgo Maria

xpo proprijs manibus. Itē lintheū sine pānis
cū quo xps extersit pedes ap'loz. Itē sorbia
res z arundo cū qua percussus fuit xps. Itē de
ligno sancte crucis. Itē purpureū vestimen-
tū tinctū de guttis sanguis xpi. Itē velū bte
virginis Marie qd ipsa posuit ad femoralia
xpi i cruce. Itē sudariū qd positū fuit sup fac-
ciē xpi. Itē preputiū dñi nři iesu xpi qñ fuit
circūcisus. Item aqua z sanguis q emanavit
d latere xpi. Itē de vero ligno crucis: z multe
alie reliquie q ostendunt in die pasche pacto
prandio. Itē in festo saluatoris cui' imago vi-
sibiliter apparuit oī pplo romano miraculo-
se. s. qñ papa Silvester psecranit dictā eccle-
siā vbi fuerat ppl's roman' pgregat': tūc im-
ago saluatoris apparuit visibiliter oī pplo de
vrbe: q imago remāsit i pariete z quotidie vi-
deri pōt. nec cōburi potuit cū ecclesia fuerit
bis cōbusta. ibi vo ē remissio oīuz pctōz. Itē
in capella sci Jo. baptiste ad fontes in q mul-
lieres nō intrāt sub pena excōis: ibidē est re-
missio oīuz pctōz. Itē in capella sci laurentij
i qua sūt mulieres nō intrāt sūt pena q dī scā

scōz: ibidē est remissio oīū pccōz. Et i eadē
capella imago xpī i etate. xij. annoz diuinit^o
z humanit^o depicta. Et circa eandē sūt grad^o
sup quos dñs nř iesus xp̄s cecidit vsq; ad ef-
fusionē sanguis: z signū apparet clare vbi san-
guis cecidit. Qui qdē gradus steterūt ante
domū Iherosolimi in hierusalē: z quicūq; hos gra-
dus ascēdit: ille p quolibet gradu. ix. annos
indulgentiaz z totidē quadragenas z remissi-
onē terrie parris omniū peccatoz habet.

De privilegio istius ecclesie z dignitate le-
gantur ista metra sequentia.

Dogmate papali datur ac simul imperiali
Qd̄ sim cunctaz caput mater ecclesiaz
Hinc saluatoris celestia regna datoris
Homine sanxerūt cū cuncta pacta fuerunt
Sic sumus ex toto conuersi supplice voto
Nostra q̄ bec edes tibi xp̄e sit inclyta sedes
Hec est papalis sedes z pontificalis
Presidet z xpī de iure vicarius isti
Quia iure datur Romana sedes vocat^o
Deberet z vere nisi solus papa sedere
Gloria sublimis alij subduntur imis.

Secunda ecclesia principalis est ad sc̃m
Pet̃m i mōte aureo i vaticano palas
ci) Hieroniani: in qua sunt oī die. xlviij. anni
indulgentiar̃ z tot quadragene: z remissio ter
tie ptis oīz pctōz. Itē in eadē ecclia sūt. c. z
ix. altaria que nūc p maiori pte sūt destructa
z p quolibet cōcedunt. xlvij. anni indulgen
tiar̃. z inter illa sunt. vij. altaria principalia
q̃ maiori gr̃a sunt p̃uilegiata alijs altaribus
z oīa ista. vij. altaria sunt circūdata ereis can
cellis. Itē quicūq; est festū sc̃i Petri vel festū
p̃dictor̃ altariū: vel festū natiuitatis dñi vel
pasce: vel festū oīz scōz vel aliud festum du
plex duplicant oēs indulgētie p̃dicte. Itē in
festo ānūciatōis bt̃e Marie ṽginis sūt ibidē
mille āni indulgētiar̃. Itē a p̃dicto festo vsq;
ad kal. augusti sunt ibi. xij. āni indulgētiar̃ z
tot q̃dragene z remissio tertie ptis oīz pctōz
Itē quicūq; ascendit gradus sancti Petri de
uote huic cōcedunt p quolibz gradu. vij. āni
indulgētiar̃ data ab Alexādro papa. Itē me
dietas corpor̃ scōz ap̃loz Petri z Pauli re
q̃escūt i p̃dicta ecclia sub maiori altari: reliq̃

¶ Hoc medietas iacet ad sc̄m̄ paulū. Itē in p̄di
cta ecclesia reuescūt corpora sanctorū ap̄lorū Si
monis et Jude. Itē corp⁹ sc̄tē petronelle vir
ginis filie sancti Petri ap̄li. Itē caput sancti
Andree ap̄li: qđ ostendit in ei⁹ festo: et in illa
die qñ Romā portatū fuit et adductū. Itē ca
put sancti Luce euāgeliste. Itē caput sancti
Sebastiani martyri. Caput sci Jacobi. Cor
pora sanctorū Procelli et Martiniani et multa
alia corpora: et multe relique sanctorū martyrum et
p̄fessorū ac virginū. Itē veronica siue vultus
sanct⁹ dñi nr̄i iesu xp̄i reuescit in dicta ecclesia
q̄ mōstrat in hebdomada sc̄a plurib⁹ vicib⁹: et
in die ascensiois dñi: et dñica prima post aut
ante festū Antonij abbatis: in cui⁹ ostensione
Romani adueniētes et in ei⁹ ostensioe p̄ntes
hñt tria milia annorū indulgentiarū: et illi q̄ sūt
circa Romā adueniētes et p̄ntes hñt. vj. milia
annorū. Ceteri v̄o q̄ adueniūt p̄ mōtes val
les et colles hñt. xij. milia annorū indulgētiarū
et tot q̄dragenas: et remissionē tertie ptis oīū
p̄ctorū. Itē in eadē capella est lancea dñi nr̄i.
Itē existit vnū altare ad dexterā p̄tem chori

decoratum porphiretico lapide in medio sup
quo porphiretico diuisa sunt ossa scōz apłoz
Petri z pauli z ponderata p btm Siluestrū
sub āno dñi. cccxix. qñ facta fuit ista ecclesia.
Itē ad sinistrā ptē chozi est vnū tabernaculū
ī quo hodiernē seruat illa sedes seu cathedra
q̄ scā fuit btō petro qñ adhuc sedē epālē te
nuit ī antiochia z pulchre decorata: z oī festo
qd̄ dicit cathedra petri ponit foras ad chorū
cū solēnitāte vbi oēs hoies p sua deuotōe ad
eandē attingere pñt. Itē circūstāt colūne. xij
de marmore bñ z polite fctē z chorū attingē
tes ex qb̄ vna decācellata ferro circūuoluta
z ornata: de cui⁹ virtute īfrascripta legas. Nec
est illa ī qua dñs nř iesus xp̄s appodiat⁹ dū
pplo p̄dicabat z deo p̄ri p̄ces ī tēplo effūde
bat adherēdo stabat: que vna cū alijs. xj. cir
cūstantib⁹ de Salomonis tēplo ī triumphū
hui⁹ basilice locata fuit. demones expellit: et
ab imūdis spiritibus veratos liberos reddit
z multa miracula quotidie facit. Itē ī trāsitu
ad beatā mariā de febrib⁹ ē sepultura sci Cri
sostomi q̄ ante fuit circūdata ferro q̄ nūc ima
gine marmorea erigit⁹.

Tertia ecclesia principalis ē ad sanctū
Paulū in qua sunt omni die. xlviii. an
ni indulgentiarum ⁊ tot quadragene ⁊ remis
sio tertie partis omniū peccatorum. Item in
conversione sancti Pauli sunt ibi. c. anni in
dulgētiarum ⁊ tot quadragene. Item in fes
to sanctorum innocentium quorū corpora ibi
dem multa requiescunt: sunt ibi. xlviii. anni
indulgētiarū ⁊ tot quadragene. Item in de
dicatione eiusdem ecclesie que est in octava
sancti Martini sunt ibi mille anni indulgē
tiarū ⁊ tot quadragene: ⁊ remissio tertie par
tis omniū peccatorū. Item si quis intrauerit
dictā ecclesiā omnib⁹ dieb⁹ dñicis: habet tan
tas indulgētiās ac si iret ad sanctū sepulchrū
dñi in hierusalē: aut ad sanctū Jacobū in gas
litia. Item in eadē ecclesia est brachiū sancte
Anne matris vginis Marie. Itē vna cathe
na cū qua sanct⁹ paulus catenat⁹ fuit: ⁊ plu
res alie infinite reliquie. Itē sub maiori alta
ri medietas corporū scōz apłoz petri ⁊ pauli
requiescūt. Itē corpus sci Timothei discipuli
sci Pauli requiescit i dicta eccā: ⁊ plures alie

Infinite reliquie sanctorum quorum anime gaudent
in celis. Item in grotta requiescunt ossa beas-
ta sanctorum Lelsi: Juliani cum Basilica. Item
ad dexteram partem chori est imago crucis
deuota que locuta est sancte Brigitte propter
eius sedulas orationes coram eadem factas.
Item circa portam que ducit ad sanctum Paulum
Lapena porta dicta. est sepultura Romuli et
Remi: et etiam prope monu omnis terre.

Quarta ecclesia principalis est ad sanctam Mariam Maiorem: in qua sunt omni die xlvij. anni indulgentiarum et tot quadragene et remissio tertie partis omnium peccatorum. Item sunt he reliquie predictae ecclesie. Item corpus sancti Matthei apostoli regescit sub maiori altari ipsius ecclesie. Item caput eiusdem sancti Matthei apostoli requiescit in dicta ecclesia. Item corpus sancti Hieronymi doctoris ecclesie. Item corpora sanctarum Kummule et Redempte. Item panicellus beate Marie virginis in quo requieuit eius filius in presepio. Item stola sancti Hieronymi. Item brachium sancti Mathei apostoli et euangeliste. Item brachium sancti Luce euangeliste. Item brachium sancti Thome archiepiscopi Cantuariensis et martyris. Item caput et brachium sancte Albiane virginis et martyris. Item presepe domini in dicta ecclesia requiescit: et multe alie reliquie sanctorum et sanctarum ibidem requiescunt que ostenduntur in die pasce hora vespere vel circa: quorum anime exultent in celis. Item in vigilia ascensionis domini qua celebratur festum translationis

nis corporis beati Hieronymi: cuius corpus
ibidem requiescit: et ad altare ipsius est remis-
sio omnium peccatorum a Pio papa. ij. Item in
omnibus festiuitatibus beate Marie virginis
nis sunt ibi mille anni indulgentiarum. Item in
festo assumptionis beate Marie virginis usque
ad eius natiuitatem sunt ibi. xij. milia anni in-
dulgenciarum ultra dictas indulgentias quo-
tidianas.

¶ Sequuntur versus de assump-
ptione beate Marie virginis.

Ad summum regina thronorum deferretur in altum
Angelicis prelata choris cui fertur et ipse
Filius occurrens matrem super ethera ponit.

Quinta ecclesia principalis est ad san-
ctum Laurentiū extra muros in via
tyburtina in agro Aleiano: in qua sunt oī die
xlviij. anni indulgentiā z tot quadragene: z
remissio tertie ptis oīū peccatoz. Itē ibidē
est lapis sup quem beatus Laurenti^{us} positus
fuit post q̄ assatus z mortuus fuit. Itē in festi-
uitatib^{us} scōz Stephani p̄thomartyrⁱ z Lau-
rentij martyris quoz corpa ibidē requiescūt
z p octauas eorundē ac in stationib^{us} eiusdē ec-
clesie sunt. c. anni indulgentiā z tot quadra-
gene z remissio tertie ptis oīū pctōz ab anti-
quo cōcessa. Sed fe. re. Calixtus. iij. ponti-
fex maximus concessit omnib^{us} vtriusq^{ue} sexus
xpī fidelibus dictā ecclesiā deuote visitantib^{us}
in singulis festiuitatib^{us} z stationib^{us} eiusdē
ecclesie antedictę plenariā remissionē omniū
peccatoz. Itē si quis intrauerit dictam eccle-
siam p annū omni quarta feria liberat animā
a purgatorio. Item si quis intrauerit p ianuā
stantē in australi pte ecclesie de vna cruce ad
aliā plenarie cōfessus z cōtritus habet remis-
sionem omniū peccatoz.

Sexta ecclesia principalis ē ad sanctos
Fabianū z Sebastianū: in qua sunt
omni die. xlviii. āni indulgentiarū z tot q̄dra-
gene: z cum hoc remissio tertie partis omnīū
peccatorum. Item in eadem ecclesia sunt om-
ni die mille anni indulgentiarum data a ¶ De-
lagio papa. Item in eadem ecclesia ad cathe-
cumbas ibi prope sunt tante indulgētie quan-
te sunt in ecclesijs apostolorū ¶ Petri z ¶ Pau-
li: quia ibi corpora eorum iacuerunt abscon-
dita longo tempore in quodam fonte existēte
in dicta ecclesia supra quem est quoddā altar-
re. Item Silvester: Gregorius: Honorius:
¶ Delagius: ¶ Nicolaus z Joannes sūmi pon-
tifices concesserūt z quilibet eorum concessit
mille annos indulgentiarū quocunq; tpe anni
deuote visitabūt dictam ecclesiā absq; pecca-
tis mortalibus causa deuotiōis oratiōis aut
pigrinatiōis. Itē in dicta ecclia iacet corpus
beati Sebastiani martyris. Itē corp^o Fabia-
ni pape z martyris. Itē corp^o bti Stephani
pape z martyris. Itē corp^o scē Lucie vginis
que corp^o sci Sebastiani in dicto loco sepelir

nit ⁊ hanc ecclesiā ad ipsius sancti Sebastia
ni honorē cōstruxit. ⁊. xviiij. summi pōtīfices
martyres quoz quilibet dedit suam indulgē
tiam: ⁊ in dicta ecclesia requiescunt. Et mul
te alie indulgētie sunt in p̄dicta ecclesia que
numerari nō possunt propter innumerabilia
corpora sanctoruz ibidem requiescentiū. Itē
in cimiterio Calixti est plenaria remissio om
nium peccatorum.

Septima ecclesia principalis est ad sanctam
Crucem in hierusalem: in qua sunt omnes dies
xlvij. anni indulgentiarum et tot quadragene: et
remissio tertie partis omnium peccatorum. Item in summo
altari requiescunt corpora sanctorum Anastasij et Lesa-
rij. Item eandem ecclesiam quam vocatur ad sanctam crucem
in hierusalem edificavit Constantinus filius Constanti-
ni magni imperatoris in honorem sancte crucis ad preces
sancte Helene: et sanctus Silvester papa consecravit
eam: sunt omnes dies dominica. ccc. anni indulgentiarum et tot
quadragene et remissio tertie partis omnium peccatorum.
Item he sunt reliquie eiusdem ecclesie. Primo duo
ciphi: unus qui fuit plenus de sanguine christi. alter vero
qui fuit plenus lacte beate marie virginis. Item sponsa
in quam indei porrexerunt christo fel et acetum. Item de
ligno sancte crucis. Item. ij. spine de corona christi.
Item unus clavis cum quo fuit affixus in cruce. Item
de ligno crucis latronis pedetis ad dextram christi
qui fuit puerfus ad christum. Item in capella quam vocatur
Hierusalem ubi mulieres non intrant nisi semel in
anno. scilicet in die dedicationis eiusdem quam celebrat in
vigilia sancti Benedicti abbatis in mense Mar-
tij: et est plenaria remissio omnium peccatorum.

Ad sanctā Mariā transthyberim: hic locus ubi nūc illa venerabilis ecclesia ē olim taberna meritoria regionis transthyberim appellat in qua Romani milites qui amplius militare nō poterāt: vite sue subsidia precipiebāt et appellabāt meritoria: quia pro bene meritis eorū et sportularis pecunia donabat in atrio. Cuius hi versus scripti erant.

Roma vetus veteres cum te rerere quirites
Nec bonus immunis nec malus ullus erat
Defunctis patribus successit prava iuuentus
Quorum consilio precipitata ruis

Et hec taberna meritoria videlicet ubi ille due fenestrelle ferree cancellate apud chorū sunt posite tpe quo dñs nr̄ iesus xp̄s de v̄gie nasci dignat⁹ est: fons olei de terra exundavit ac per totū illū diē ac noctē largissimo riuo vsq; ad tyberī defluxit. significās vn̄ionē xp̄i et baptismū atq; doctrinā ei⁹ qua oēs gētes ibueret ad credendū per baptismū. Qd̄ miraculū attens dens sanctissim⁹ p̄sul Calixt⁹ natione Romanus sicut erat iā ab antiquo tpe famatū in eodem loco vnde oleū fluxerat: pcedēte quoq;

pe cū a' i quantulū cessaret psecutio a xpī fide
lib' eadē ecclia credit' nouis fabricis amplia
ta quā Greg' papa. iij. ob reuerentiā btē xgi
nis z btī Calixti martyri pene a fundamētis
diruptā nouis fabricis cū tecto construxit ac
totā depixit. Sūt etiā sepulta ibi corpa scōz
vz Calixti pape. Innocē. pape fūdatores ec
clesie z Julij pape. Sci Quirini epī est i oc
taua die assumptiōis btē Marie in Augusto
statio z pdonantia. Iā puerū iā sūmū pī post
tpa natū. Accipimus genitū tibi quē nos esse
coenū. Credim' hircoz olei scaturire liquas
mina tyberim. Hinc oleū fluxit cū xp̄s xgi
ne luxit. Hic z donat' venie quocūqz rogat'.

H scm Crisogonū i pfata regiōe trās
tyberim. In ista ecclia pnoīati sci Cri
sogoni sunt reliquie. Brachium sci Jacobi.
scapula sci Andree apli: z caput pfati sci Cri
sogoni: sunt ibi indulgētie. Hic sedes est car
dinalis z titulus. Statio. xxxiij. qdragesime

A sanctā Ceciliā virginē etiā est ista
ecclia pnoīate ecclesie xginis in regio
ne transtyberim situata ybi requiescit cor

pus scē Lecilie: simul etiā corpa scōꝝ videlꝫ
Liburtij: valeriani: Lucij pape pmi z Ma-
ximiani sub altari choꝝi regescūt. Sūt ī eadē
ecclia alie relige plures. Fuerūt in p̄tacta ec-
clesia olim edes scē Lecilie z habitacula q̄s
scūs P̄dascalis papa p̄secrauit z ad honozē oī
potētis dei eiusqꝫ genitrici gl'iose: scōꝝ ap'oz
P̄detri z P̄dauli: btē Agathe z Lecilie. An-
no incarnatiōis dñice. ccc. Indiction. xv. ec-
clesiā edificauit sicut pleni⁹ in ep̄ali lib. legit'.

Ad sanctū Bartholomeū in insula. In
ista ecclia est corpus sci Bartholomei
supra altare maius in tabernaculo. Est etiaꝫ
ibi corpus sci P̄daulini. sci Alberti. sci Mar-
celli: z sci Superātij. Sūt ibi plures relige
que cum supradictis in die sci Bartholomei
ap'ī z in dñica palmarū ostendūt'. Est vn⁹ fons
ante altare maius in choꝝo in quo inuenta sūt
corpa sanctorū. s. sci P̄daulini z Superantij.
Apud illū sunt. cc. anni indulgentiarū.

Ad sanctū Joannē ī insula ex opposito
ecclie sci Bartholomei. hic est vnum
claustrū mulierū: ibi est vna capella btē Ma-

rie &ginis versus aq̃s tyberis q̃ apud molen
dinos appellat. Dicit q̃ quodā tpe tyberis
creuit vt lāpades ardētes ante imaginē fue
runt extincte: nec visa erat aliqua lesio imagi
ni p̃ aquam facta.

A Sanctū Nicolaū in carcere Tulliani
in regiōe Ripe: hic sūt iste reliqe. Ana
costa scī Mathei aplī z euāgeliste. Māna scī
Nicolai. Brachiū scī Alexij. Statio gnta
dnica in quadragesima.

A Sanctā Mariā in porticu in regiōe
Ripe. Hic ē vn⁹ lapis p̃ciosus zaphi
rus in quo imago dei z btē Marię &ginis mi
raculose est imp̃ssa t̃pib⁹ Joannis pape p̃imi
z Iustini pp̃ij filij Iustiniani augusti z Theo
dorici regis Gottoz heretici italiā opprimē
tis. Fuit in vrbe matrona potētissima Sinia
ci cōsulis z Patrīcij filia nomie Balla: inter
Romanos diuitijs z generositate p̃cipua pa
triciat⁹ dignitate sublimis cognōiata patricia
mōrib⁹ z vita btā: sic enī t̃pibus ṽsa est bonis
vt legē dñi nō desereret: z a diuinis nullaten⁹
declinaret: z quia xp̃o sedula seruire curauit

fulq; in se creatoris imaginē z similitudinē prae-
dēti circūspectiōe integrā illibatāq; seruauit
xpi z bte Marie imaginē p man^o scōꝝ angelo
rū in suo palatio suscipere meruit. Quadam
enī die dñi familia circūsedēte praderet supra
ppinatoriū p dicta omnipotētis dei benedicte
Marie mris filij imago nimio fulgore appa-
ruit: cui⁹ imensa luce ppinator verberat⁹: ante
dñam redit: z qđ acciderat territus nūciauit:
mox Balla surgēs a mēsa venit ad locū z lu-
cem qđ vidit: s; imaginē decorā videre nō po-
tuit. Habito igit^r psilio multoz pcerū comita-
ta pcurſu ad Lateranense palatiū festinauit:
z pōtifici lucis apparitionē religiosa granta-
te narrauit: pijs lachrymis postulans z ma-
gnis p cib⁹ vt ad ancillā dñi ipe dñs dignaret^r
venire: deo dāte reuelāte rem nouā plen⁹ co-
gitatur⁹: cui⁹ sanctis precib⁹ venerabilis pon-
tifex acquiescens cū ipsis ep̄is z cardinalib⁹
z maiorib⁹ ciuitatis ad Halle palatiū venit:
z ad locū accedēs expansis brachijs z oculis
leuatis in celū deuotissime intra lucē orauit.
Cūq; adhuc venerabilis papa p̄ orōni insis-

steret inter brachia sacratissimā suscepit ima-
ginē z eā adorādā circūstanti multitudini cū
lachrymis timoris z gaudiū demonstravit: z
quōbū Breg^o. vii. psecravit istā ecclesiā q̄
ante fuit palatiū pnoiate Valle patricia z de
vita eiusdē legic in certis alijs legēdis.

A B scā Georgiū. In ista ecclesia sūt iste
reliquie. de lacte btē Marie vginis z
de vestimentis ei⁹. vexillū: lancea z caput scī
Georgij: qđ pnoiatū scī Georgij caput est
reperitū in vna capsula lris aureis: significātes
illud esse pscissimū pfulē zachariā papā pri-
mū z educi fecit regionē ad velū aureū i ve-
nerabilē istā dyaconiā cum magna solēnitatē
vbi i honore suo psecrata est illa ecclesia pnoia-
ta: z plures alie reliqe. Statio z titul⁹ est car-
dinal⁹. Laudi⁹ tyberi⁹ describēs pugnatores
ciues romanos: z inuenit sexies decies centes-
na milia. vcccc. z. xl. milia qđ ad huc repitur
scriptū ante pnoiatā ecclesiā sub⁹ portngali.

A B scā Anastasiā. Ecclesia ista ē ver-
sus palatiū Maius constructa ex opo-
posito ecclesie sancti Georgij. Sunt etiā reli-

qule. Statio z titulus cardinalis.

A Scāz mariā q̄ ecclia vocat scola gre-
ca iſra mōtē auētīnū añ p̄noiātā eccle-
ſiā poſit⁹ eſt vn⁹ lapis rotūduſ ad diſpoſitionē
faciei z vultuſ q̄ dicebat⁹ bucca veritatis ad
quē hoieſ ſe expurgauerūt: vtutē ſuā p vnā
mulierē pdidit. fuit etiā ſcola ſci Auguſtini.

A Scāz Sabinā. Iſta venerabilis ecc-
leſia vocat⁹ ad ſcāz Sabinā de vrbe i
monte Auētino quā miro ope p̄ſbyter vrbis
Petruſ illiric⁹ ſub papa Celeſtino: ſicut pa-
ret in lris aureiſ ſcriptiſ in pte poſteriori ecc-
leſie ſup portā cypreſſinam. In iſto loco fuit
ſedeſ ap̄lica ſicut demōſtrat ſtructure palatiij
in quo reſidens papa Honoriuſ. iij. cū curia
ſua Anno dñi. D. cccxvj. ordinē p̄dicatozū
quē ſcūſ Bñicuſ a p̄deceſſore ſuo papa In-
nocentio in concilio Lateraneñ. i petrauerat
auctoritate ap̄lica p̄firmavit: z hāc eccleſiam
brō Bñico ob ſpālē familiaritatē z magne de-
uotioiſ affectū quē erga eū habuit inhabitā-
dā cū fratrib⁹ ſuiſ p̄ceſſit. Cui⁹ etiā ob p̄petuā
rei memoriā calix papa cū patena z corpali

et altari et capelle aplice de alabaſtro in loco
iſto reſervant. Hic ſunt ſepulta corpora ſcōꝝ vꝝ
ſcē Sabine. ſcī Theodozi. ſcī Alexādrī pa.
Nō auētīnū p̄mā regionē fuiſſe v̄bis. Hic ē
vñ lapis niger ſuſpēſus de quo iſti v̄sus hñt
Credidit orantē iacto contundere ſaxo.
Hic ſanctū Dñicū hoſtis verſuto ad ip̄m
Darmoris illeſi confracto monſtrat in euū
Hiſq; fidem p̄bet ſuſpenſus et iſte molaris
Sunt q̄ plures alie reliquie notabiles et ſcri
pte. Et ſtatio in die cinerum.

Hic ſcī Alexiū i eodē mōte auētino eſt
eccleſia q̄ fuit ante dom⁹ p̄ris ſcī Alexij
hic eſt locus et grad⁹ vbi p̄dict⁹ ſcūs Alexius
p̄ri incognitus. xvij. annis p̄nāz egit vſq; ad
annū incarnationis dñice. cccviii. ſuū tradidit
in manus dei ſpm̄. In loco iſto ſunt indulgen
tie oī die. c. annoz et totidē quadragene. de vi
ta et morte legīt plen⁹ in legēda ſua. Hic oſtē
dit i vno tabernaculo vna imago btē v̄ginis
circa quā ponunt iſta infraſcripta. Hec ē illa
imago digna btē Marie ſemp v̄ginis quōdā
exiſtēs i eccleſia eiūsdē btē Marie v̄ginis in

civitate Edessa: ubi bñs Alexius pegrinus
degebat: & corā qua semp volebat orare nec
pmittebat. Unde ipsa beatissima imago bis
miraculose locuta dicit custodi ecclesie. Fac
introire hoies dei id est Alexiū q sedet foris
i ostio q dign' est regno celoz. Sub altari ma
iori in epoxoscōz Donisacii martyri & Alex
xi) pfeitoris gloriosa corpora: vbi bulla Donorij
iiij. pape patēs demonstrat. necnō i dermeris
martyris: & alioz sanctoz reliquie sunt quoz
meritis & intercessionib' ab omnibus malis &
morbo epidimie liberemur.

Ascē. Idisca: ex opposito ecclesie
scē Sabine in monte Auentino pma.
Ubi ab Euandro sacrata est Iherculis ara
Ubiis Romane prima supstitio post
Ubi structura tot veterū tēpla pudēda deū
Montis Auentini nūc facta est gloria maior
Cuius veri religionē deī nūq' tēp'at omnia
Precipue tamē ob Idisce nobile templū
Quod Idisceū merito par sibi nomen habet
Nā petr' id coluit populos dñ sepe doceret
Cum faceret magno sacra q sepe deo

Bum quos facilius fonte deciperat error
Hic melius sacra purificaret aqua
Quod demum multis sese volentibus annis
Corruit haud vlla subuenient manu
Summus ac antistes Calixtus tertius ipm
Extulit omne eius festiuitatibus
Qui sonus eterne tribuit dona ampla salutis
Ipsiusne qua parte caret opes
Hic scilicet Sabbas. hic est vna fontana co
ducto in ecclesia cuius aqua homines possunt
gustare seu bibere: et ex ista aqua scilicet curabatur
et maxime a fluxu sanguinis quod sepe claruit
in saeculis. Et est in ista fontana scilicet de scapu
laris sancti abbatis et professoris Sabbe. Estque ibi
vna abbatia ordinis sancti Benedicti. Ite possunt
videri in loco isto corpora Titus et Vespasiani
ad quorum sepulchrum scribunt isti sequentes versus
Condit hoc tumulo Titus cum Vespasiano
Patre felici sed eminenti prospera Titus
Hierusalem premens omni emulos fiemans
At per de filia fetus singularis in hostes
Expurgat vineam sabaoth sternendo laborem
Reddit congruam vindictam populo nequam

Ad sc̃m Anastasium: ibi ad tres fontes.
In ista ecclia ⁊ monasterio habet̃ i eo
de loco in choro vna bulla scripta q̃ sic inci
pit. Anno milleno bis cetero p̃mo. Quarto
nonas quo xp̃s venit mundũ redemit. Actu
diuino kalen. aprilis. Honorius felix monos
bia. sacer hac aulã cõsecranit papaq; dicauit
diuinis. Ac ter septẽ cardinales collaterales
interfuerũt ad martyris dei honorem. ⁊ tunc
astiterũt zc. Est hic colũna sup q̃ bt̃s paul⁹
ap̃lus decollat⁹ est. ¶ In capella ad tres fon
tes. est locus martyrij sci Pauli apostoli.

Ad beatã x̃ginẽ scala celi. Hic est secũ
da capella fundata in toto mundo ad
honore b̃tẽ x̃ginis Marie. Et vocat̃ scala ce
li sup quã bt̃s Bernard⁹ meruit videre sca
lam erectã vsq; ad celũ. In qua qcunq; cele
brant aut celebrari faciũt p̃ aĩbus existentib⁹
in purgatorio meritis eiusdẽ b̃tẽ x̃ginis dicte
aĩe cito liberant̃: ⁊ quicq; ibi deuote petit̃ si
ne dubio impetrat̃. ⁊ sunt ibi plures indulgẽ
tie: vt patet in tabula indulgentiar. Itẽ sunt
ibi recondita ossa decem milium martyrum.

Ad scā Mariā anūciatā. Itē āno. M
cc. pōtificatus dñi Honorij pa. iij. āno
v. indiction. viij. mensis augusti. die. ix. dedi
cata est hec ecclesia in bonorē brē Marie vir
ginis z oīū scōz p manus venerabiliū Aua
gnini z Joānis sanguini epōz assistētibus Jo
anne villa magne. Joāne scē marie de rusille
Sūt etiā ibi in altari certe z scripte reliquie
p manus supradictoz recōdite: quaz noia po
nunt in vna tabula apud altare. ¶ Itē sciens
dū q ibi vbi ista crux est in medio dicte z scī
Sebastiani ecclesie posita sunt captiuati isti
x. miliū martyrum z militum.

Domine quo vadis. in isto loco qñ an
gelus dei bñm Petrū eripuit de manu
Heronis Saluator ei obuians: cui Petrus
ait: Domine quo vadis: Et respondēs. Va
do Romā iterum crucifigi.

Ad scm Joannē an portā latinā. ista ec
clesia ē pstrueta apud istā portā q dice
bat porta latina: ibi adhuc est loc⁹ vbi missus
est scūs Joānes in oleū fernētissimū. sūt mul
te indulgētie ibi. Estq statio qdragesime.

Ad sc̃m Sixtum ante portā apiam est
claustrū mulierū instrata vbi itur ad
sanctū Sebastianū. Statio in quadagesima
et titulus cardinalis.

Ad sc̃āz Balbinā Ista ecclia dicit̃ etiā
ad sc̃m saluatorē cui⁹ imago ostendit̃
supra summū altare i choro vbi sunt sepulta
vij. corpora sanctorū videlz sc̃ā Sabina, sanct⁹
Quirinus, et iste due virgines quibus ista pre
notata imago apparuit. Est etiāz ibi statio in
quadagesima et titulus cardinalis. Ista ecc
lesiam cōsecrauit sc̃s Gregori⁹ et concessit
septem annos indulgentiarū.

Ad sc̃m Gregoriū ē vna abbatia. Gre
gorius ep̃s seru⁹ seruoꝝ dei sicut con
tinet̃ in priuilegioꝝ anno secundo sui p̃sulat
us 26. Collecta cardinaliū ep̃oꝝ et ceteroꝝ
romane ecclie multitudie ecclesiā istā quā ad
honore sc̃i Andree apli dioscauri p̃struxerat
in q̃ rudimenta ṽ sc̃itatis suscep̃at incremēta
eo q̃ de iulio p̃tici⁹ aīa desiderabat p̃secrauit
Quā ecclesiā etiā plenarie dotauit et priuile
gijs ap̃licis p̃muniuit cōsecratioē ṽ p̃fecta

flexis ad terrā genib⁹ se deo humilī supplica
tiōe p̄ternēs p̄ces fudit ad dñm dicēs: Dñe
iesu xp̄e fili dei viui q̄ dixisti aplīs ap̄ ap̄los
vn̄uersis fidelib⁹ xp̄ianis q̄cūq; petieritis
patrē in noīe meo dabit vobis: peto ab oīpo
tentia maiestatis tue: q̄ten⁹ q̄cūq; deinceps in
hui⁹ ecclīe circuitu elegerit sepulturā: oīmo
do fidē xp̄ianā teneat in p̄petuū eterne dam
natiōis nō sit incendijs mācipand⁹: s; ad eter
ne vite gaudia sublimand⁹. Dñe nō com
pleta apparuit angel⁹ dñi dicēs: Gregori ex
audita est oīo tua. Hic est brachiū bñ Gre
gorij pape p̄m̄i: et crux scī Pauli ap̄stoli.
Ad scī Joannē et Paulū et Liōnem
te. hic requiescūt corpa scōrū Joānis et
Pauli. Circa ista loca sancta p̄buit una bul
la sculpta: que dicit de reconditione istorum
sanctorū p̄rominatorū: et p̄m̄i oīmo. S;
Presbyter ecclēsię Romane rite Joannes
Hic animū notū dona mouendo dedit me
Martyrib⁹ xp̄i Paulo pariterq; Joanni
Passio quo sedem contulit esse parē
Et statio titulus cardus hīs: et al. m̄iui.

Hic sc̃m Stephanū in Celio monte est
ecclesia structure rotunde: ecclesiā hāc p̃
thomartyris Stephani diu ante collapsam
Nicolaus. v. pontifex maxim' eo integro res
staurauit: ibi sunt fratres ordinis sci Pauli
primi heremite: de cuius vita et obitu hic in
frascripta metra potes legere.

Obitus et vite primi tempus heremite
Ut breuiter hec inspicere metra solerte
Anno centesimo et septuagesimo primo
Post incarnatum xpm de uirgine natum
Lebalde genitus: Paulus heremita prim'
Hic sextūdecimū cū puenisset ad annum
Mundū reliquit heremiq; secreta petiuit
Cui ter denis cum septem insuper annis
Palma dedit victū corporis pariter et amictū
Celitus hic māna pastus annis sexaginta
Domino mittente quotidie coruq; ferente
Post hoc ducētos octuaginta sex quoq; ānis
Patris eterni filij de uirgine natū
Anno centesimo decimoq; vite sue terno
Paulus de mūdo chorus septē letabundo
Liuium sanctorū obiit ad regna celorum

Anno x^o dñi. Mcccl. trāstat^o de Lōstātinoz
poli i venetias. Anno. M. ccclxxj. trāstat^o ē
de venetijs ad vngariā. Statio: titul^o cardi.

A B scāz Mariā in nauticula in eodē ce
liomonte supdicto. Idic ponit vnana
mis lapidea i signū miraculi ante introitū ec
clesie. Statio in. xl. z titulus cardinalis est.

A B scāz Mariā impatricē: hic est ima
go btē xginis q etiā locuta est btō Le
lestino pape dicendo quare ampli^o nō salutes
me cū semp imaginē meā ptereūdo salutes?
scūs Celestīn^o geniculādo orauit z petiuit ve
niam corā pnoiata imagine: z pcessit post hoc
oibus geniculādo orantib^o tria pñr z tot ane
Maria. bona intentiōe z pposito bono totiēs
quotiens fecerint. xv. annoz indulgentiaz.

A B scm Petrū z Marcellinū āno nati
uitatis dñi. Mccclxvj. indiction. xiiij.
die. x. mēsis aprilis Alexāder psecrauit hāc
ecclesiā scōz petri z Marcellini z vtrūqz al
tare z reposuit i maiori altari. de reliquijs p
noiatoz scōz z plimoz scōz quoz noia bñ le
gi pūt in sculptura apud ostiū ecclesie. Cons

cessit ipsi ecclesie a dicta die consecrationis vsq
ad octauā singulis annis indulgentiā triū an
noz ⁊ triū quadragenar. Et deinde trāstulit
dictā indulgentiā de dicta die inferiā secūda
post dñicā secūda qdragesima qua die addi
dit indulgentiā vni⁹ anni ⁊ .x. d. ior. Titulus
cardinalis. Statio in .xl. est. in omni .c. dñi b

A B qttuor coronatos btūs Leo. iii. pa
pa sub maiori altari recōdēs collocas
uit corpa scōz martyru Llandr. ꝑ ꝑicoſt in
Simpbronij ⁊ plurimoz scōz noia ſculpta
ſunt circa pñoiatuꝝ altare: deſiā alioꝝ corpa
scōz quoz noia deo cognita ſūt. Itē āno i car
nationis dñi nři ieſu xpī. M. cxi. Indictioni
iiij. qnta id⁹ Maij dñs papa iſſoſcalis. iij. pō
tificat⁹ ſui āno iuſſit cauare ſub altari qđ pꝑi⁹
cōbuſtū ⁊ cōfractū fuerat: ⁊ inenit duas con
chas. Enā porphireticā: ⁊ aliā ex cōpromiſ
ſo: in qbus erāt ſupradictoz ſacra corpa ſan
ctoꝝꝝ. In tertia xō die iuſſit vndiqꝝ munire
conchas ⁊ deſup altare renouare archimemor
riam ⁊ honorem ſanctoꝝ ⁊ laudē dñi nři ieſu
xpī. Statio titulus ⁊ ſedes cardinalis. 9 12

Hiscum Clemētē ē claustrū fratrum ordi
nis scī Ambrosij. Sub altari maiori
requiescit corp⁹ sanctissimi Clemētis pape ⁊
martyris: qđ translātū fuit de ciuitate Lerso
na transpontū maritimā hāc urbē p xpianissimū
⁊ clemētissimū Iustinianū ipatorē. ⁊ hic mul
toꝝ alioꝝ scōꝝ sunt relique ⁊ multe indulgētie
pcesse p sūmos pontifices maxime p scīssimū
Helasiū papā quotidie illuc veniētib⁹. xl. an
noꝝ ⁊ totidē qđ dragenas venias suoz indul sit
peccaminū de grā spāli ⁊ in. xl. duplicat⁹. Itē
fe. re. dñs Alexander papa. iij. ad honore scī
Ignatii martyri: cui⁹ corpus in pnoiato altari
requiescit: p suū priuilegiū pcessit ⁊ largitus est
tertiā ptē oīū pctōꝝ. Statio: titulus cardia
nalis. ¶ Itē hī in serie pōtificū Romanoz qđ
Joānes theotonic⁹ post Leonē. sedit ānis. ij.
mensib⁹. v. dieb⁹. iij. vacauit sedes mēse vno
vt asserit femina fuit: ⁊ viūrlī habitu ab ama
sio suo Arhenas ducta in diuersis scīs tantū
pfecit vt Rome tandē legeret triennio ⁊ ma
gnos mgros discipulos hret: nec aliqs sibi par
ibidē inueniret: magne itaq; scie ⁊ opiniōis exi

stans in papā cōcorditer eligit: s; in papatu
p familiarē ipregnat: verū tēpus ptis igno-
rans: de scō Petro in lateranū tendēs angus-
tiata peperit inter Loliseū z scm Clementē:
z ibidē vt dicit mortua fuit. hāc viā qñ papa
obliquat dī a plerisq; q; ppter detestationem
facti hoc fiat. nec ponit in cathalogo pontifi.
ppter muliez sexū q̄tū ad hāc difformitatē.

A B scāz mariā nouā. ista ecclia ptigua
ē tēplo qd dī eternitat. In natiuitate
xpī multa miracula apparuerūt. tēplū pacis
Rome pstructū: vt dicit Innocē. iij. ppter pa-
cē q. xij. ānis rome fuit: qd appollo Rome cō-
sultus rñdit nō casurū donec xgo pareret: fū-
dit ea nocte corruit. Itē i dicta ecclia est vna
imago btē xginis i vno tabernaclo quā btūs
Lucas. iij. discipul⁹ xpī depinxit in Troade
greca quā angel⁹ de frāga panis secū Romā
detulit i supdictā ecclesiā q tpe honori. iij. to-
ta p incēdia cōsūpta dispositiōi isti⁹ imaginis
nulla lesio scā fuit. Sūt i pnoiata ecclia relige-
vz de fragmētis qñ iesus xps cibauit. v. mis-
lia hoīuz de. v. panib⁹ ordeacis. Sūt ibi infra

altare i choro seplta corpa scōz. scī Memasij:
Tribunij p̄ris scī Iustini. scī Simphoriani.
scī Olimphi. scī Exemperij. sancte lucille z
multe reliqe adducte de cimiterio scī Calixti
Est ibi sepulta qdā dñā romana nobilis noie
Frācisca deo deuota cui⁹ sepultura est cācel
lata ferro z deaurata q̄ vsq; huc nō ē canoniz
zata: z nomē ei⁹ in libro vite. Titul⁹ cardinal.

Ascm Cosmam z Damianū. In ista
ecclesia ponunt infrascripta metra ar
te musaica superius in pariete.

Aula dei claris radiat speciosa metalli.

In qua plus fidei lux preciosa micat

Martyrib⁹ medic⁹ populo spes certa salutis

Venit z ex sacro crenit honore locus

Obtulit bec domino felix antistes dignum

Danus z etherera viuat in aere poli

Quicūq; visitauerit istā venerabilē scōz mar

tyrū Cosme z damiāi ecclīa; bz oi die. Man

nos de idulgētia data a Greg. pa. pmo: z ipe

btūs Greg. cōsecrauit altare mai⁹ isti⁹ ecclīe z

posuit sub illo altari corpa scōz martyz Cos

me z Damiani z plurimoz corpa scōz quoz

noia habent i vna tabula circa p̄dictū altare

A B scā; Mariā libera nos a penis inferni. scūs Siluester Ro. pontifex a quo Constantiu' impator a lepra liberat' z baptizatus p'secrauit hūc locū q capella btē xgis vocat' libera nos a penis inferni: ad quē locum oib' z singul' veniētib' z elemosynā largiētib' vere penitētib' z p'fessis. xj. milia annoz de indulgētia p'cessit: ibiq; draconē ligatū sub' terrā p. c. z. l. passus cm' vlulat' z fremit' p' astantes sepe z sepi' audiunt' posuit z locavit.

A B scā; Mariā de p'solatiōe est imago btē xginis q multa fecit miracula: z ē in eadē ecc'ia plenaria remissio oīz pctōz i die dñica scā mēsis Junij a p'mis vespis vsq; ad scās vespas a papa Sixto. iij. p'cessas.

A B scā; Mariā de grā. hic ē vnū hospi tale vbi quottidie fiūt elemosyne infirmis z egrotantib' p societate Romanoz.

A B carceres bti Petri apli post capitioliū. In hac venerabili ecc'ia cōcessa est a sumis pontificib' vere penitentib' z cōfessis visitantib' dictam ecclesiā ac largientibus suas elemosynas quottidie tertie partis reat

missio dñi pctōz: z. cc. annoz indulgentiaz.
Necnō voluerūt dicti sūmi pōtīfices dictā i
dulgētiā in dieb⁹ festiuis duplicari. Itē i dca
ecclia ē fons q miraculose appuit qñ bti apli
Petrus z paul⁹ stabāt in dicto loco i carcera
ti: de cui⁹ fontis aq baptizati sunt p man⁹ dicto
rū aplōz scūs Processus z scūs Martinian⁹
q custodiebāt in carcere dictos aplos. corpa
ho dictoz martyz sepulta sūt in dicta ecclia.

Ad scm Adrianū post capitolium z ape
āno dñi. M. ccxviiij. pōtifi. dñi Grego
rij pape āno. j. indiction. j. mēse Januarij. die
xviiij. inuēta sunt corpa btōz martyrū Marij
z Martbe z reliqe sci Adriani sub maiori al
tari: z corpa scōz triū pueroz i absidie supra
colūnā recōdita p mgrm pelagiū ep̄m Albiz
nen. z dñm Stephanū eiusdē ecclie dyaconū
cardinalē cū clericis ipsi⁹ ecclie: v; p̄sbytero
Bartholomeo: p̄sbrō paulo dyacono roma
no: noia plimoz ep̄oz subdiaconoz z clerico
rū z reliquiay patēt in vna sculptura i choro
isti⁹ ecclie. Itē ad supplicatiōm dicti dñi Ste
phani cardinal p̄sbrī Pauli z Oliverij dñs

Gregorius. xj. papa hanc ecclesiam benedixit.
Actum die mense indictionis ut supra.

Ad sanctum Marcum in regione pinee sunt multe venerabiles reliquie que festiuis diebus ponuntur super altare in una capsula quam novia patet in una cedula circa ipsam capsulam ut unusquisque devotus legere possit. quam ecclesiam paulus papa. ij. a fundamento renouavit: maxisque indulgentiis eam dotavit: vix omnes et singuli qui eandem ecclesiam in octava scissimi corporis domini nostri iesu christi: et in Epiphania domini a. i. vespis usque ad. ij. vespas inclusive. Etiam quia feria. ij. maioris hebdomade sancte nuncupate prime secutura usque ad feriã tertiã resurrectionis domine immediate sequente tribus continuis aut interpellatis diebus saltim semel in die personaliter et devote visitauerint annualiter. Et per spiritualibus et temporalibus ipsius ecclesie ornamentis bene omnino manus porrexerint adiutrices omnium suorum peccatorum plenariam remissionem et indulgentiam consequantur.

Ad sanctos apostolos in regione colune. hec est venerabilis ecclesia in honorem. xij. apostolorum primo a Constantino fundata: et postmodum ab hereticis fuit destructa. Pelagius et Joannes

summi pōti. eā in gradū pristinū restaurātes
multoz scōz corpib⁹ ac idul gētis exornarūt
corpib⁹ aploz Philippi ⁊ Jacobi iunioris in
altari maiori recōditis ī dextra pte Eugenie
⁊ ginis ⁊ alioz martyz corpa. In sinistra ⁊ o
corp⁹ Sabini martyri. colobiū btī thome aplī
altaria sacra fuāt pedē philippi. brachiū sci
Jacobi Zebedei. costā Laurē. spatulā ⁊ bra
chiū sci Blasij. btōz aploz martyrū supposi
ta fenestra īponit sp in. vj. feria. iij. tpm. ⁊. v.
fe. dñica in albis. ac in dñica q̄ cantat: Canite
tuba. Statio etiā in ea pma kal. maij: ⁊ in su
pradictoz scōz solēnitatib⁹ remissionib⁹ a pon
tificib⁹ Romanis pcessis satis dinoscit p̄mu
nita. Statio in. xl. Sedes ⁊ titulus cardi.

Ad scā; Mariā iniolatā in regiōe Tre
gi. in ista ecclia est oratoriū ī quo btūs
Lucas depinxit q̄ttuor imagines ⁊ ginis glo
riose. vnā ad sui denotōez ī eo statu quo btūs
Lucas habuit noticiā ipsius ⁊ ginis bñdicte.
iō cū ānulo in digito depinxit: q̄ manet vsq; ī
bodiernū diē in dcō; oratorio. Et qz multa mi
racula btā ⁊ go Maria in dicta imagine opas

bat xpiani ad eā pfluētes ad dictā ecclesiā ve-
niebāt z refectionē grā: leti ad ppria reuertebant
Vocabat aut oratoriū scī Pauli z Luce.

Ad scm Marcellū in regiōe Tregi. in
ista ecclesia est monasteriū seruoz btē
xginis. Est in ista ecclia vna sepultura por-
phiretica: in q̄ recōdita sūt corpa scāz xginū
z martyz digne z merite: z brachiū scī Ma-
thei apli z euāgeliste: q̄ oia tpe sanctissimi dñi
nrī pape Calixti. iij. apostolico romano visa
sunt. Hic est sepulta scā Felicitas cū. viij. fia-
lijs. Statio: titulus cardinalis z sedes est.

Ad scm Siluestrū i regiōe colūna reg-
escunt corpa scōz z scāz quoz noticia
natalitioz pz in vna sculptura lōga. oñdit in
ista ecclia caput scī Joānis baptiste. reliqe scī
Laurēti. vna pecia de cappa scī Frāncisci: z
plures alie reliqe in die scī Jo. bap. z scī Sil-
uestri: quaz oīuz noīa in ostensiōe reuelant.

Ad scm Laurē. in lucina in regiōe cāpi-
martis āno incar. do. M. cxvj. pō. dñi
celestini. iij. pa. āno ei⁹. vj. idiction. xiiij. mēf
Maij dedicata fuit bec ecclia p man⁹ eiusde;

Celestini cū quo interfuerūt archiep̃i Eborac
ceñ ac Serentineñ Sipontin⁹ ep̃s Albaneñ.
Octavian⁹ ostieñ. Petr⁹ portueñ. Joānes vi
terbieñ. Nicola⁹ simphonieñ. zc. z tota curia
cardinaliū p̃sidete huic eccl̃ie Linthio cardi
nali. Fctā aut̃ ē hec dedicatio ad honorē dei
z b̃i Laurētij martyri cū deuotiōe toti⁹ popu
li romani z adiacentiū pp̃loz cū tāta solēnita
te z gloria: q̃ta bacten⁹ nec recognita nec visa
fuit. De sūt reliquie q̃ recōdite sūt sub altari
maiori. due amplecū adipe z sanguie sc̃i lau
ren. z vas plenū de cremata carne sc̃i Laurē.
gausape quo angel⁹ tersit corp⁹ ei⁹. Craticula
sup̃ qua assat⁹ fuit sc̃us Laurē. Et corpa b̃oꝝ
martyz Alexandri pape: Euetij: Theodoli:
Senerine: pōiani: Eusebij: Vincētij z Des
regrini: Gordiani noīa plurimoz sctōz reli
quie in dextra pte chozi p̃z l̃ris sculptis.

Ad sc̃m Tripbonē est ecclesia cōtigua
ecclesie sc̃i Augustini. Estq; statio ibi
in quadragesima z indulgentia.

Ad sc̃m Augustinū in regiōe cāpi mar
tis ē p̃na ecclesia noua nūc a fundamē

his pulchre erecta et pstructa. hic est sepultura
scē Donice. Estq; caput scē Donice, et sacte
Kustine. hic est pncipalior imago iter oēs q̄s
scūs Lucas depinxit quā sp̄ quocūq; ierat se
cū portauit. Et repta est i sepultura sci Luce
circa caput ei⁹. Et vocat⁹ scā Maria xgo xgi
nū et mater oīuz. Etiā p totā vrbē Romanam
claruit miraculis tpe Innocentij pape. viij.
Anno dñi nr̄i iesu xp̄i. M. cccc. lxxv.

Ad scm Apollinarē requiescūt corpora
scōz martyrum Eustratij: Hardarij:
Eugenij: Drestij et Auxentij sub altari ma
iori. Statio in. xl. sedes cardinalis.

Ad scā Mariā de populo ad portā flā
mineā: illud nomē venit isto mō et ortū
bz vt p̄ ex ifrascriptis. Tpe pape Vascalis
vbi nūc altare maius ē erat qdā arbor nūcis
alias arbores i altitudine pcellēs: in q̄ demo
nes corp⁹ Hieronis custodiētes latitabāt: qui
oēs transeūtes p portā istā pnoiatā flāmineā
trucidabāt et penit⁹ suffocabāt audiēs aut hoc
sanctissim⁹ pdictus pa. Vascalis oī populo
indixit ieiuniū. Et cū clero in orōne psistens

Deuote supplicādo vt de^o z btā maria xgo di-
gnaret^r populū romanū a tam inbūanissima z
terribili peste liberare: ac cui placeret qd fa-
ciēdū misericordit relaxaret: cui tertia nocte
appuit btā xgo bis alloquēs xbis dicēs: pas-
calis surge egredere ad locū q flāmiea porta
vocat iuxta quā nūq arborē repies alias arbo-
res lōgitudine pcedētē: quā pcidere facias z
penit^r eradicare z i eodē loco meo noie facias
ecclesiā fabricari. Qui cū euigilasset: statū ad
dictū locū accessit pgregata multitudie popu-
li ac cleri z platoz pcessionaliter z dictā arbo-
rē pcepit icidi atqz radicit^r eradicari. mox vt
eradicata extitit ibi ipe manib⁹ ppijs altare
fūdauit: z postmodū i sui psecratiōe certis re-
liquijs isigniuuit z misericordit idulgētias p-
mulgauit. in cui⁹ psecratiōe oib⁹ deuote acce-
dentib⁹ z suas elemosynas largiētib⁹ iux⁹ suaz
virū possibilitatē: supdict⁹ pa. pascalis pces-
sit a feria. vj. post tertiā dñicā. xl. vsqz ad oc-
tauā pasce p quolibet die mille ānos z totidē
qdragenas ob reuerētiā xginis gloriose quā
Sixtus pa. iij. de nouo fūdamēto renouauit

eaq; maximis indulgentijs dotauit: v; oēs ⁊
singuli q eandē ecclesiā in natiuitatis: purifi-
catiōis: annūciatiōis: visitatiōis ⁊ assumptio-
nis Marie &ginis festiuitatibus a p̄mis vesp̄-
peris vsq; ad sc̄das vesp̄as singulis earundē
festiuis diebus. Et qualibet die sabbati singu-
larū hebdomadarū. xl. plenariā oīū; suoz pec-
catorū remissionē ⁊ veniā psequant. in eadem
x̄o ecclesia sunt q̄plures venerabilissime re-
liquie quoz noīa nimis longū esset enarrare.

A scām Bibianā loc⁹ q vocabat̄ antē
quo tpe vsipileati: moderno tpe mo-
nasteriū scē Bibiane. Item āno a natiui. dñi
M. Honor⁹ pa. iij. vij. āno pōtificat⁹ sui mēse
Martij. vj. feria añ dñicā de passiōe cū ma-
gna solēnitate ecclesiā hāc i honozē btē Bis-
biane &ginis ⁊ martyri p̄secrauit remissionez
triū annoz ⁊ triū q̄dragenaz a die p̄secratiōis
quā. iij. die ante ipsaz dñicā de passiōe statuit
celebrandā vsq; ad octauā ipsi⁹ annuatim sin-
gulis dieb⁹ ad eā deuore veniētib⁹ indulgēdo
in loco isto plātauit scā Bibiana vnā herbaz
q̄ puluerizata hoīes a morbo curant̄ caduco

quō suscipiēd' est iste puluis ponit' i scriptis.
Fuerūt in isto loco sepelita. v. milia corpora
scōz martyrū absq; puulis z mulierib': z ibi
de est indulgētia maxia: vt in cronicis veraci
ter enarrat'. Sūt z etiā sexcentoz milia ānoz
indulgentiaz i festo oīz scōz. Statio in. xl.

H scm Eusebiū est monasteriū in quo
sūt. vij. M. d. cc. z. liij. qdragene vere
idulgētie pcesse oīb' visi antib' man' porrigen
tib'. noia multoz scōz quozū corpa sunt i ista
ecclesia sci Eusebij recōdita pnt in vna tabu
la scripta fm ordinē legi. Statio: titul' cardi.

H scm Matheū in via vbi pgredit' de
scō Joanne in Laterano ad ecclesiā scē
Marie maioris: ibi sunt. M. āni indulgentia
rū z totidē qdragene: z remissio septime ptis
oīz peccatorū: quas confirmant papa Hos
norus: Alexander z Innocentius.

H scm Julianū ex opposito ecclie sci
Eusebij: hic ppe vident' adhuc ab an
tiquo idolorū imagines posite. Sūt i ecclesia
pnoiata sci Juliani frēs carmelitaz. Notādū
est qd ibi sit vna aq bñdicta cū reliquijs scōz

Juliani et Alberti qui curat omnes febricitantes:
etiam alias infirmitates que ieiuni sumunt cum tribus
pro nobis et totidem Ave maria: ad laudem omnipotentis
dei: gloriose virginis Marie et sanctorum Julias
ni et Alberti: vel unam missam ad honorem promota
ti sancti Alberti legant vel legi faciant: cuius festi
vitates sunt septima die Augusti.

Ad sanctum Vitum ad Macellos. in ista ec
clesia est unus lapis marmoreus ferreo
cancello circumdatus: super quo interfecta sunt
ultra milia corpora sanctorum martyrum. Habenturque
in predicta ecclesia indulgentie. vii. milia annorum
et totidem quadragene. Item in supradicta ecclesia
habet talis gratia pro meritis sanctorum martyrum Viti
et Modesti et Crescentie: quod quicumque fuisset lesus
ab aliquo cane rabido vel rabioso: vel a quo
vis alio animali cum pane tincto in oleo sancti Viti
demum comesto a patiente liberatur.

Ad sanctam Braxedem: tripliciter sanctissimi ac
beatissimi apostolici domini pascalis pape intro
ducta sunt veneranda sanctorum corpora in hac sanctam et
venerabilem basilicam beati christi virginis braxedis: que
predictus pontifex diruta et cimiterium seu corporis

facētia auferēs sub altari sūmo p̄p̄t̄is manib⁹
collocavit in mēse Julij. die. xx. indiction. x.
In capella libera nos a penis inferni ⁊ ortus
p̄adis est colūna in q̄ ligatus fuit dñs n̄r iesus
xps in passiōe sua: ⁊ sup̄ oīā colūna sūt corpa
scōz martyrū Galētini ⁊ Lenomis: ⁊ i medio
capelle sub lapide rotūdo sunt corpa. xl. mar
tyrū: ⁊ i sinistra manu sup̄ quē positū ē plum
bū cū quo colūna fuit mutata quē mulieres
tāgūt ex quo mulieres nō p̄nt intrare capellā
sub illo lapide sunt sepulti. xj. sūmi pōtīfices
⁊ sūt indulgētie quotidie. xj. D. ānozū ⁊ totis
dē q̄dragēarū: ⁊ tertie ptis remissio oīuz pctō
rū. In medio ecclie vbi ferrū circūdat lapidē
rotūdū sub illo lapide d̄r eē sanguis scōz mar
tyrū quē btā braxedis cū q̄dā spōgia colligēs
i hūc puteū lapide rotūdo p̄clusus fūdebat: ⁊
multa scōz corpa i xpo zelant p̄ quozū meri
ta p̄cedat nobis deus celozū regna. Itē i hac
sup̄dicta venerabili ecclesia seu capella ē al
tare sup̄ quo pascalis papa p̄dict⁹ celebravit
q̄nq; missas p̄ quadā aīa defūcta. q̄b⁹ finitis vī
sibiliter vidit illā deferre btām ⁊ gīnē in grea

mio omnipotentis dei: ut euidenter patet in parietibus
dictae capelle super fenestram ferream: quo viso
miraculo aucte apostolica dimisit quod si quis celebra-
ri fecerit extrahat unam animam de purgatorio.

Ascendit Martinum in Montibus septibus
domini Sergii pape iunioris in sacro al-
tari beati Siluestri presulis: et beati Martini cum
beatissimo Fabiano et Stephano et Sottere
martyribus ac summis pontificibus insimulque
Asterio cum sanctissima filia eius sanctoque Li-
riaco etc. De sanctorum pluribus habet sculpta
in marmore ad dextram partem chori summi al-
taris istius nominis ecclesie inclite. Item isti
sequentes versus sunt scripti litteris aureis siue
ope musaico triplici circulo in circuitu parie-
tis supra summum altare istius ecclesie.

Sergius hanc cepit presul quam cernitis aula
Romane sedes diuino tactus amore
Zenobium sacrum statuit monachosque locauit
Regina quibus martinus omnes silvester et almus
Qui moriens nullum potui conferre decorem
Perficit solers melius quam ante manebat
Qui domino assiduas valeant persolvere laudes

Presulgent gaudentq; sicq; cum xp̄o
S; mox papa **L**eo quart' vt culmina sup̄ sit
Arq; pie totam picturam ornauit honeste
Talibus vt donis quoz tpe meritis
Hec tempora dicata coruscant.

A B sc̄m **L**iriacū post termas ē vna ecc̄
clesia nūc ruinata vbi quondā erat sta
tio z indulgētie: q̄ oīa tpe Sixti pa. iiii. trāsla
ta sunt ī ecclesiā sc̄i **Q**uerici ap̄d turri militie
Instaurata videlz **Q**uerit' cū matre **J**ulita
Que fuerunt longa diruta templa die
Principe sub sixto delubris nulla vetustas
Hic reficit pontes menia templa vias
Sunt sub altari maiori recondite reliquie de
plurib' martyribus: z quoz noīa habent' scri
pta apud p̄dictum altare.

A B scāz **S**usannā ap̄d termas ibi sunt
sepulti scā **S**usāna z ei' p̄r. est ibi clau
strū ordis sc̄i **A**ugustini. Statio: titul' cardi.

A B scāz potētianā. in ista ecc̄lia scē po
tētiane sororis scē **B**raxedis regescūt
vltra tria milia corpa scōz martyrū in cimate
rio pristille: z papa **S**implici' p̄secrauit hāc

ecclesiā pcessit p quolibet corpe deuote eā visi-
tantib⁹ indulgētias vni⁹ āni z vnā quadrages-
nā z tertie ptis pctōz remissionē. pa. Celestis-
nus: Bonifaci⁹: Clemēs: Gregori⁹: Urban⁹
Alexāder: qlibet istoz pcessit: q̄ oī die ponūt
scripte in vna tabula z legi plen⁹ pnt. Itē in
prima capella hui⁹ ecclesie post summū altas-
re versus meridiē celebrauit scūs petrus pri-
mā suā missā: z in maiori capella versus me-
ridiem est pute⁹ in quo recōditus est sanguis
triū miliū martyrū. z in ea capella vocata sci
pastoris: quidā sacerdos missam celebrās in
festatione diaboli agitatus in eleuatiōe facta
dubitabat ibi esse verū corp⁹ xpī: z statim hos-
tia ab altari sup lapidē marmoreū cecidit: sa-
cerdos vidēs miraculū panit z manib⁹ maxi-
ma cū reuerētia hostiā suscepit q̄ ibi sup lapi-
dē sue magnitudinis reliq̄ miraculose signū
qđ ad hoc vsq; tps videt vbi est parua crati-
cula: z ex hoc miraculo sacerdos credidit qđ
antea dubitabat. Titul⁹ z sedes cardinalis.

A scām Indolā est claustrū mulierū
in qđ raro intrāt peregrini z alij hoies

H de scm Vitalē ē vna ecclia p pa. Six-
tū. iij. pon. max. restaurata tpe suo an-
no Jubilei. Est statio: titulus cardinalis.

A de scm Laurētiū palisperne itra pala-
cia Becij ipator ista ecclia ē pstructa
hic est loc⁹ martyrij vbi assat⁹ ē btūs Lauren.
sepulturaq; existit btē. Brigitte q̄ fuit regina
regni Suetie: ibi i pnoiata ecclia sci Laurēti
plures reliqe oñdūt. .i. feria qnta qdragesime
quorū noia hñt in vna tabula scripta. vna ps-
craticule. vnū brachiū sci Laurē. Itē in vno
crystallo carbones certi q̄ clare z lucide vide-
ri pñt qbus assatus est btūs Lauren. etiā ossa
eiusdē. Statio in. xl. est claustrū mulierū.

A de scāz Eufemiā. ista ecclia ē i medio
istaz eccliaz scē potētiane z sci Petri
ad vincula inferi⁹ in strata vbi itur ad Mariā
maiorē ē claustrū mulierū q̄ pnoiata scā Euf-
femia plecta fuit in puteum in quo serpētes z
scorpiōes erāt a qbus grā xpī illesa exiuit.

A de scm Laurētiū i carcere in eadē stra-
ta q̄ pnoiata ecclia scē Eufemie ē ppe
Dicit⁹ etiā ad scm Laurentiū ad fontes. Est

etiā cluāstrū monialiū. Ibiq; scūs laurenti
sanctū Hypolitū z Lucillū baptizauit z eos
fidem xpianam docuit.

Ad scū petrū ad vincula i mōte. hic ē
cardi. titul' z sedes. De reliq; istius
eccleie z idulgētis iſraſcripta metra exponūt
Hoc dñi templū Petrus fuit ante dicatum
Tertius antistes Sixtus sacrauerat olim
Ciuiili bello destructum post fuit ipſum
Endoxia quidē totum renouauit ibidem
Delagius rursus sacrauit papa beatus
Corpora sanctorū condens ibi machabeorū
Apposuit Petri preciosi vinculi ferri
Illustis mulier que detulit ab Hierusalem
Et quibus est petrus Heronis tpe vinctus
Augusti mensis celebrant festa kalendis
Quiq; huc accesserint lanant crimina cūcta.
Itē de his z plurib' reliquijs ponit pulchre
in tabula vbi plen' quisq; pōt intelligere.

Ad scāz Mariā ara celi apē capitol iū
in mōte q dicebat Tarpei' mons vbi
ascēdit p gradus. c. z. xx. vbi nunc illa eccle
sia est fuit palatium Octauiani: cui Sybilla

quē romani vt deū adorare volebāt. Circulū
aureū circa solē oñdit: z i eo vginē puerū ge-
stātē i gremio dicēs: hic maior te ē. Post cō-
struxit ibi vnū altare z vocauit ara celi. obla-
tionē fecit z adorauit vnigenitū dei filiū. Ad
istud altare ponūt isti vsus sculpti in medio
duarū colūnarū marmorearū. Lūmis hāc almā
matris q scandis ad aulā. Lunctarū primaq;
fuit orbe sita. Aras qd cesar tūc struxit Octa-
uianus. Hanc arā celi sacra cū proles p̄ ei.
Sūt in ista ecclesia infrascripte relige. Est ibi
sepulchrū scē Helene q fuit m̄ Constantini.
Hic sepult⁹ est scūs Habūd⁹. scūs Artemius
scūs Habūdanti⁹. ibi ē vna imago btē marie
vgis quā scūs Lucas depinxit i ea dispōne z
forma dum stetit ad crucē dñi nr̄i iesu xp̄i: de
cui⁹ virtute pōt legi i vna tabula posita circa
istā imaginē miracula multa. Itē ad chorū ē
vn⁹ lapis vbi pua cancella rotūdus posit⁹: de
quo lege istos versus. Xp̄icole cūcti denota-
mentē tenere. Tpe gregoriꝝ sculptus ē lapis
iste. Angelicis pedib⁹ ex bonitate iesu Sunt
in ista ecclesia fratres ordinis scī Francisci.

Ad scōs angelos in regione scā Angeli
ibi sepult⁹ est scūs Simphoriosus cum
suis socijs: ibi sunt etiā reliquie que ponunt⁹ ī
dieb⁹ festinis: q̄ romane vrbis est Senator oī
āno offert huic ecclesie vnū calicem.

Ad scāz Mariā sup Mineruā in regiōe
pinee. in ista ecclia sunt frēs ordinis scī
Bnici. Moīs isti⁹ ecclesie ratio p̄z in his ver
sibus sequētibus. Romanus hic populus co
luit delirādo mineruā. Aūc ibi xpīcolā colit
orthodoxa mariā. Illi⁹ iā deperijt vndiqz sa
piētia fallax. Vera p̄ hāc mūdo regnat sapiē
tia xps. Illa subacta iacet hec sublimissima
regnat. Illa suis penā hec nobis p̄mia pfert.
Sunt in p̄noiata ecclia infrascripte reliquie.
De crinib⁹ z vestimētis btē vginis. de tribus
patriarchis Abrahā Isaac z Jacob. de Da
niele p̄pheta. Itē societas romanoz ciuiū mul
tas elemosynas ibi facit orphanis z paupib⁹

Ad scām Mariā rotundā olim templū
oīūz idolorū erat: nūc ī honore btē vgi
nis ē dicata z p̄secrata z oīūz scōz. tertia z se
ptima die mēsis maij est statio z idulgētia. in

diebus festiuis bte Virginis ⁊ oīaz sanctorū est
statio ⁊ indulgētia. In choro sub altari sunt se
pulti sancti Kasius ⁊ Anastasius.

H De sanctā Mariam Magdalenā in re
gione Colūne: ibi societas confalonis
multa opera penitentie facit.

H De sc̃m Eustachiū i regiōe sci Eusta
chij āno incar. do. M. cxcvj. ⁊ āno. vj.
Lelestini. ii. pa. indiction. xiiij. in dñica qua
cantat Modicū. dedicata est ecclia sci Eusta
chij cū trib⁹ altarib⁹: ⁊ pstructa p dictū papā.
coadiutores fuerūt hi ep̃i. Octavian⁹ ostien.
Petrus gallochia portuen. Joānes albanen.
Petr⁹ archiep̃s ageren. noia plurimoz ep̃oz
rū assistentiū ponūt in sculptura instr̃i. i eadē
ecclesia sunt ibi be relige. de ligno scē crucis
dñi. de sanguie ipsi⁹. de spinea corona. d vesti
mentis ei⁹. de costa sci Andree. de carbonib⁹
sci Laurē. de reliquijs sci Eustachij Leopi
ste vxoris filioz Leopiste ⁊ Agapiti ponūt
etiā certe capselle cū reliquijs in festiuitatib⁹

H De sc̃m Saluatore apud cāpū martis
circa templū martis. hic ē vna imago

saluatoris que dicitur Pietas.

Hic scāz Mariā mōtis celi in regione Regule. hic sepulta est scā Haimpha virgo: scūs Manician⁹ ep̄s. apud istā ecclesīā sunt notabiles reliquie z indulgentie.

Hic scm Martellinū in regiōe Regule. Bualternus monach⁹ sancti saluatoris Reatineñ. tpe Honorij. iij. pape a fundamen- tis reedificauit ecclesiam istā. hic est de vesti- mento z tunica quā beata vīrgo fecit z cōte- xit filio eius iesu xpō z creuit secum.

Ad sanctū Andreā in regiōe in medio vie campi flore z platee indeoz. Item anno a natiuitate xpī. M. cccc. xlvij. fuerunt inuente digne reliquie in vna pelui z vno vis- tro que steterunt plusq̄. cc. annos in isto loco sicut patefaciebat scriptura cū istis reliquijs reperta.

Hic scm Blasīū ad annellū in regione Regule. hic est annul⁹ sci Blasij quē detulit in dignitate ep̄ali in manu sua. Sūtq̄ plures reliquie in ista ecclesia que in die san- cti Blasij z alijs festiuitatib⁹ videri possunt.

Ad scām Barbarā in regiōe parionis:
in maiori altari istius ecclesie sunt po-
site iste reliquie: de capite z velo sancte Bar-
bare. de uestimento virginis Marie z Bar-
tholomei apostoli. Margarite. Felicis. Lo-
ticiij. Xpofori. Sebastiani. Alexij. Marij.
Marthe. de interuta Bialmatia scī Lauren-
tij. aploz philippi z Jacobi. Petronelle. de
capillis scē marie magdalene. De plurimo-
rū scōz reliquijs z indulgētijs habet in scri-
ptis ad altare maius. Etiam scribit legenda
btē Barbare metricē pulchre posita.

Ad ecclesiā scī Jacobi Hispanoz nūcu-
pata de vrbe cōcessit pa. Innocen. viij.
plena riā remissionē oīuz pctōz oībus z singu-
lis qui eandē ecclesiā in festo eiusdē scī Jaco-
bi aplī a p̄mis vespīs vsq; ad occasum solis
diei ipsi⁹ festi deuote visitauerint annuatim.

Ad scāz Mariā de aia ē hospitale theu-
tonicoz: ibidē cū maxia deuotiōe ac di-
ligentia celebrant diuina: z multe indulgen-
tie. Quilibet quoq; alamanō vtriusq; sexus
tribus noctibus tradit hospitium zc.

A De scā Mariā de Pace quā Sixtus
pa. iiii. de nouo a. fundamēto edificauit:
eāq; maximis indulgentiis dotauit: v; oēs z
singuli q eandē ecclesiā singul' festiuitatib' btē
Marię vgis: v; anūciatiōis: visitatiōis: niuis
assumptiōis. natiuitatis: pceptiōis: purifica
tiōis. a p̄mis vespis vigilie vsq; ad occasū so
lis festiuitatū earūde: necnō quolibz die sabb
bati toti. xl. p totā diē deuote visitauerint p
q̄libz earūde festiuitatū z dictaz diez sabbati
q̄ p̄dictā ecclesiā visitauerint plenariā remissa
tionē z veniā oīuz pctōz suoz psequant'.

A De sc̄m̄ Laurentiū in Damaso ī regiōe
parionis apud cāpū flore. ecclesiāz istā
fundauit btūs Damascus primus z dicauit:
Donit' in festiuitatib' in vna capsā eburnea
decorata: in q̄ plures capselle cū reliqis scōz
quoz noīa vna cū istis capsellis ī vna cedula
scripta ponunt'. Etia vñ bicheriū grāde vis
treū: ex quo in die scī Damasi hoīes sumunt
potū ad honore p̄noīati scī Damasi. de cuius
virtute oēs hoīes cōfidunt de febribus se li
beraturos. Titulus z sedes cardinalis.

His sc̃m Blasii de p̃aneta i medio cap̃i
floze ⁊ p̃otiss̃ei angeli i via q̃ d̃r florida
via: de istiꝝ ecclesie indulgētia ⁊ reliquiis isti
⁊ alii plures x̃sus dāt intelligere ibi i lapide
x̃sus portā sculpte. Hoc fuit inceptū renoua
ri tpe tēplū. Arbis Alexādr̃i romane p̃sulis
āni. Am̃ erat eiꝝ duodenꝝ ⁊ ipe sc̃os. Annus
millenꝝ geminꝝ tūc septuagenꝝ. Tpe quo x̃bū
p̃cepit x̃go sup̃nū. Am̃ in augusto currebat
mese p̃usto. Sexta die dena fuerat dictio de
na. Abbas diuinꝝ meritis ⁊ noie dignꝝ. Istā
domū qd̃ cepit cōpleuit ⁊ idē. Condidit hic
lighū crucis venerabile dignum. Et vestē di
ne genitricis quippe Marie. Andree sancti
Blasii Marieqꝫ Crisanti.

His sc̃m Lelsuz in regiōe p̃otis vbi nūc
ista ecclesia ē: fuer̃ edes p̃ris sc̃i Lelsi
q̃ cū sc̃o Juliano ⁊ Basilissa corpaliter trans
latꝝ est ad ecclesiā sancti Pauli apostoli.

His sc̃az mariā trāspontinā. i ista eccle
sia erigunt̃ adhuc iste due colūne in q̃
bus b̃ti apli Petrus ⁊ paulꝝ fuerūt ligati ⁊ fla
gellati: quas oēs hoīes p̃nt p̃ deuotiōe quoti
die attingere. Itē in porta media istius eccle

ſie reperiunt iſta ſculpta: āno dñi. M. cxxx.
tpe dñi Greggo. viij. pa. anno eius. iij. menſe
Febuarij. die. ii. flumen tyberis creuit vſq;
ad ſignale crucis qđ videt in p̄fata porta.

Ad ſc̄m Jacobū i medio vie ſc̄e ad ſc̄m
Petrū z caſtelle ſc̄i angeli. hic d̄r eſſe
lapis ſupra altare ſupra quē oblat⁹ fuit xp̄s
in templū qñ Simeon euſ; ſuſcepat in vlnas
ſuas z dixit: Nūc dimittis ſeruū tuū dñe zc.
Siſtit in templo puer z Simeonis in vlnas
Accipit cui danda quies nam lumina ſerui.
Conſpexere deum clarū iubar oībus ortum.

Ad ſc̄āz Latherinā nō remote de plas
tea ſc̄i Petri. hic fuit clauſtrū mulies
rum: ibi eſt de oleo qđ de ſepultura ſc̄e Las
therine fluxit. Etia de lacte qđ loco ſanguis
fluxit de ſcō corpe eius qñ decollata fuit.

Ad ſc̄m ſpirituū eſt hoſpitale in quo fiūt
magne elemoſyne z miſericordie infir
mis. etiā oēs orphani infantuli p̄gregant ibi
z nutriunt: qđ hoſpitale Sixtus papa. iij. de
nouo a fundamēto maximis ſtructuris reno
uauit: magnāq; fraternitatē iēodē ordinauit:

ad quā ipse se manu propria cū pluribus cardinalibus inscripsit: et processit oibus et singulis qui intrāt et se ad eandē fraternitatē inscribere faciant quod eligere possint cōfessorē idoneū qui eos absolueret pōt ab oibus pctis etiā a casibus sedi apostolice reservatis semel in mortis articulo et in vita toties quoties oportunū fuerit: ut plenius pertinet in quadā bulla desup facta. Est quoque prima die dñica Ambonij et Penthecostes ibi statio et indulgētia. Est ibi brachium scī Andree. digitus scē Catherine qui clare pōt in mōstrantia videri: et plures alie reliquie.

In capella Campi sancti. Hic sepe liuntur omnes peregrini et pauperes cuiuscunq; generationis.

Ad scm Pācratiū per portā aureā extra muros transtiberim. Ista ecclesia circū quaq; lapidibus porphireticis satis pulchre ē decorata. Sūt hic recōdita corpora infra scripta: v; sub altari maiori regescit corp⁹ scī pācrati epī et martyris. et corp⁹ scī Pācrati militis et martyris sub altari quod est a capite hui⁹ ecclesie. et ad dexterā regescit corp⁹ scī Victor

ris martyris: vnde dicebat ecclesia facti Al-
ctoꝝis ⁊ Pancratij martyru. Sub altari qđ
est i medio ecclesie requiescūt corpa sanctoru
martyru Malchi ⁊ Madiani. corp' scē Bo-
theris vginis. Itē in ea pmanet nobile cimite-
teriū nominatū Calepodij presbyteri ⁊ mar-
tyris. in quo qđez cimiterio est sepulchrū bñ
Calixti pape ⁊ martyris in quo pmanet per
multos annos corpus ei': demum translatus
est ad sanctā Mariā trāstyberim: de quo etiā
quotidie ipsius ecclesie canonici faciunt cōs-
memorationē. iuxta quā ecclesiaꝝ scē Marie
vꝝ ⁊ versus portā portuen. est p̄xima ecclesia
ipsi' scī Calixti. Ecclesia v̄o antedicta sancte
Marie p ipsum Calixtū cōstructa fuit. Re-
quiescūt insup in ea reliquie seu corpa sancto-
rum martyru ⁊ virginū ⁊ confessorū quorū no-
mina sunt in libro vite. Que quidem corpora
videri possunt manifeste ⁊ tangi: sed nulla
tenus transportari: quia excoꝛicatio papalis
est nisi ex speciali licentia summi pontificis:
nec voluntate ipsoꝝ monachorū in ea ecclesia
⁊ monasterio persistentium.

¶ Stationes in Quadragesima.

¶ In die Līnerū feria. iiii. ad scām Sabinā.

Feria. v. ad sanctum Georgium.

Feria. vi. ad sanctū Joannē z Paulum.

Sabbato ad sanctum Triphonem.

¶ Dominica prima ad sanctum Joannē in

Laterano z ad sanctum Petrum.

Feria. ii. ad sanctū Petrum ad viucula.

Feria. iii. ad sanctam Anastasiam.

Feria. iiii. ad sanctā Mariā maiorem.

Feria. v. ad scm Laurentiū in Palesterna.

Feria. vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

¶ Dñica. ii. ad scām Mariā in Mauicula.

Feria. ii. ad sanctum Clementem.

Feria. iii. ad sanctam Balbinam.

Feria. iiii. ad sanctam Ceciliam.

Feria. v. ad scāz mariā trāstyberi ad fō. olei

Feria. vi. ad sanctum Vitalem.

Sabbato ad scm Marcellinū z Petrum.

¶ Dñica. iii. ad scm Laurentiū extra muros

Feria. ii. ad sanctum Marcum.

Feria. iii. ad sanctam Potentianam.

Feria. iiii. ad sanctum Sixtum.
Feria. v. ad sanctos Cosmā et Damianum.
Feria. vj. ad sc̃m Laurentium in Lucina.
Sabbato ad sanctam Susannam.
Dñica. iiii. ad sc̃am crucē in Hierusalem.
Feria. ij. ad quattuor coronatos.
Feria. iiij. ad sc̃m Laurentiū in Damasco.
Feria. iiij. ad sanctum Paulum.
Feria. v. ad sanctum Siluestrum.
Feria. vj. ad sanctum Eusebium.
Sabbato ad sc̃m Nicolaū i carcere Iuliano.
Dñica. v. ad sanctum Petrum.
Feria. ij. ad sanctū Crisogonum.
Feria. iiij. ad sanctum Ciriacum.
Feria. iiij. ad sanctum Marcellum.
Feria. v. ad sanctum Appollinarem.
Feria. vj. ad sc̃m Stephanū in Celiomonte.
Sabbato ad sc̃m Joannē ante portā latinam.
Dñica. vj. ad sc̃m Joannē in Laterano.
Feria. ij. ad sanctam Braxedem.
Feria. iiij. ad sanctam Priscam.
Feria. iiij. ad sanctam Mariam maiorem.
Feria. v. ad sc̃m Joannē in Laterano.

Feria. vj. ad sanctā crucē in Hierusalem.

Sabbato ad sanctū Joannē in Laterano.

¶ Dñica in pascha ad scām Mariā maiore.

Feria. ij. ad sanctum Petrum.

Feria. iij. ad sanctum Paulum.

Feria. iiij. ad scm Laurentiū extra muros.

Feria. v. ad sanctos Apostolos.

Feria. vj. ad sanctā Mariā rotundā.

Sabbato ad scm Joannē in Laterano.

¶ Dñica in Albis ad sanctū Pancratium.

¶ Sūt etiā speciales statioēs in. xl. ad scām

Mariā de populo oī die a medio. xl. vsq; ad octauā pasche: apit̃ z oñdit̃ imago btē x̃gis.

¶ Itē. xx. die Martij est ad scāz crucē in hierusalem statio. Isto die pñt intrare mulieres capellā scē Helene z nō alio tpe p totū annū.

¶ Stationes post pascha.

¶ In die scī Marci cōueniunt oēs reliquie p totā Romā: z fit vna generalis pcessio de ecclesia sancti Marci ad sanctū Petrum.

In ebdomada rogationū. ij. fe. ad scm petrū.

Feria. iij. ad sanctū Joannē in Laterano.

Feria. iiij. ad sanctā Mariam maiorem.

In die ascensiois dñi ad sanctum Petrum.

Illo die ostendit ordinarie vultus sanctus.

In die penthecostes ad sanctum Petrum.

Secda penthecostes ad scm petrum ad vincula.

Tertia penthecostes ad sanctum Anastasium

Feria.iiii. quattuor tempoz ad sanctam Mariam

maiozem ad sanctum Petrum.

Feria.v. ad scm Laurentium extra muros.

Feria.vi. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Ite in mense Septēbris.iiii. tempoz.

Feria.iii. ad sanctam Mariam maiorem.

Feria.vj. ad sanctos apostolos.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Stationes in aduentu.

Dñica pma ad sanctam Mariam maiorem.

Dñica.ij. ad sanctam crucē in Hierusalem.

Dñica.ii. ad sanctum Petrum.

Feria.iii. qttuor tpm in aduentu ad Mariam

Feria.vj. ad scōs apostolos. & maiorem.

Sabbato ad sanctum Petrum.

Dñica.iii. ad sanctos apostolos.

In vigilia natiuitatis xpi ad Mariam maiorem

CIn die natiuitatis xpi in pmo Sallicantu
ad scāz Mariā maiorem in capella ad p̄sepe
dñi nři iesu xpi: i quā etiā nō intrāt mulieres.

CIn auroza ad missam ad scām Anastasiā.
Ad summā missam ad sanctā Mariā maiore
In die sancti Stephani ad sanctū Stephanu
num in Leliononte.

CIn die sci Joānis ad scāz Mariā maiore z
ad scm̄ Joannē i laterano: z ad scm̄ Siluestrū
in isto die ostendit caput sci Joānis baptiste.

In die innocentum ad sanctum Paulum.
In circūcisione domini ad sanctā Mariāz ad
fontes olei.

In epiphania dñi ad sanctū Petrum.

Dñica in. lxx. ad scm̄ Laurentiū ex muros.

CDñica in sexagesima ad sanctū Paulum.

Dñica Esto mihi. ad sanctum Petrum.

CFinis.

CImpressum Rome per Joannē besicken z
Sigismūdū mayr. Anno dñi. M. cccc. xciiij
die x̄o. xx. mensis Martij. Sedente Alexā
dro max. pont. vj. Anno eius secundo.

Eximio S^{no} p^{ro} in l^{ite}
rial. Iohannes bened. Sane
Sed

Mag^{ro} L^{ite} in an l^{ite}

Mag^{ro}

et denique partem promissam in

†.r.

rat.

Ex. u.

†.r.

†.r.

†.r.

†.r.

†.r.

†.r.

†.r.

†.r.

Q

†.r.

†.r.

†.r.

Dulcissimo

quod filia mea precibus tuis reddere

†.r.